

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 2 i 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sednici drugog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 16. decembra 2010. godine, donijela je

## **Z A K O N**

### **O POTVRĐIVANJU STOKHOLMSKE KONVENCIJE O DUGOTRAJNIM ORGANSKIM ZAGAĐUJUĆIM SUPSTANCAMA**

#### **Član 1**

Potvrđuje se Stokholmska konvencija o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, sačinjena 22. maja 2001. godine u Stokholmu, u originalu na engleskom, francuskom, ruskom, španskom, arapskom i kineskom jeziku.

#### **Član 2**

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik glasi:

#### **STOCKHOLM CONVENTION ON PERSISTENT ORGANIC POLLUTANTS**

The Parties to this Convention,

Recognizing that persistent organic pollutants possess toxic properties, resist degradation, bioaccumulate and are transported, through air, water and migratory species, across international boundaries and deposited far from their place of release, where they accumulate in terrestrial and aquatic ecosystems,

Aware of the health concerns, especially in developing countries, resulting from local exposure to persistent organic pollutants, in particular impacts upon women and, through them, upon future generations,

Acknowledging that the Arctic ecosystems and indigenous communities are particularly at risk because of the biomagnification of persistent organic pollutants and that

#### **STOKHOLMSKA KONVENCIJA O DUGOTRAJNIM ORGANSKIM ZAGAĐUJUĆIM SUPSTANCAMA**

Potpisnice ove konvencije,

Prepoznaju činjenicu da dugotrajne organske zagađujuće supstance posjeduju toksična svojstva, da se teško razlažu, da su bioakumulativne i da se prenose putem vazduha, vode i migratornih vrsta, preko međunarodnih granica, a zatim talože daleko od mjesta gdje se ispuštaju i akumuliraju se u zemlji i vodenim ekosistemima,

Svjesne su rizika po zdravlje stanovništva, posebno u zemljama u razvoju, koji su posljedica lokalne izloženosti dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, a prije svega uticaja na zdravlje žena, i preko njih, na zdravlje novih generacija,

Konstatuju da su arktički ekosistemi i lokalne zajednice naročito u opasnosti zbog bioakumulacije dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci i da zagađenost njihove tradicionalne hrane predstavlja problem javnog zdravlja,

Svjesne su potrebe za globalnom akcijom kada su u

contamination of their traditional foods is a public health issue,

Conscious of the need for global action on persistent organic pollutants,

Mindful of decision 19/13 C of 7 February 1997 of the Governing Council of the United Nations Environment Programme to initiate international action to protect human health and the environment through measures which will reduce and/or eliminate emissions and discharges of persistent organic pollutants,

Recalling the pertinent provisions of the relevant international environmental conventions, especially the Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade, and the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal including the regional agreements developed within the framework of its Article 11,

Recalling also the pertinent provisions of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21,

Acknowledging that precaution underlies the concerns of all the Parties and is embedded within this Convention,

Recognizing that this Convention and other international agreements in the field of trade and the environment are mutually supportive,

Reaffirming that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

pitanju dugotrajne organske zagađujuće supstance, Uzimaju u obzir odluku 19/13 C od 7. februara 1997. godine, Upravnog savjeta Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu o pokretanju međunarodne akcije za zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine pomoću mjera kojima će se smanjiti i/ili eliminirati emisija i ispuštanje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci,

Podsjećaju na odgovarajuće odredbe relevantnih međunarodnih konvencija o životnoj sredini, posebno na odredbe Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini i Bazelske konvencije o kontroli prekograničnog kretanja i odlaganja opasnog otpada, uključujući regionalne sporazume razrađene u okviru člana 11 Bazelske konvencije,

Podsjećaju i na odgovarajuće odredbe Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju i Agende 21,

Potvrđuju da predostrožnost naglašava zabrinutost svih Potpisnica i da je ugrađena u ovu konvenciju,

Prepoznaju da se ova konvencija i drugi međunarodni sporazumi iz oblasti trgovine i iz oblasti životne sredine međusobno dopunjuju,

Naglašavaju da države, u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija i principima međunarodnog prava, imaju suvereno pravo da koriste sopstvene resurse saglasno sopstvenoj razvojnoj politici i politici životne sredine, kao i odgovornost da obezbijede da aktivnosti koje su u njihovoj nadležnosti ili pod njihovom kontrolom ne utiču štetno na životnu sredinu drugih država ili oblasti izvan nacionalnih granica,

Uzimaju u obzir posebne okolnosti i posebne potrebe zemalja u razvoju, a prije svega najnerazvijenijih zemalja i zemalja čije su privrede u tranziciji, a naročito potrebu jačanja njihovih nacionalnih kapaciteta u upravljanju hemikalijama, uključujući transfer tehnologije, finansijsku i tehničku pomoć i promovisanje saradnje između Potpisnica,

U potpunosti uzimaju u obzir Akcioni program za održivi razvoj malih ostrvskih zemalja u razvoju, usvojen na Barbadosu, 6. maja 1994. godine,

Taking into account the circumstances and particular requirements of developing countries, in particular the least developed among them, and countries with economies in transition, especially the need to strengthen their national capabilities for the management of chemicals, including through the transfer of technology, the provision of financial and technical assistance and the promotion of cooperation among the Parties, Taking full account of the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States, adopted in Barbados on 6 May 1994,

Noting the respective capabilities of developed and developing countries, as well as the common but differentiated responsibilities of States as set forth in Principle 7 of the Rio Declaration on Environment and Development,

Recognizing the important contribution that the private sector and non-governmental organizations can make to achieving the reduction and/or elimination of emissions and discharges of persistent organic pollutants,

Underlining the importance of manufacturers of persistent organic pollutants taking responsibility for reducing adverse effects caused by their products and for providing information to users, Governments and the public on the hazardous properties of those chemicals,

Conscious of the need to take measures to prevent adverse effects caused by persistent organic pollutants at all stages of their life cycle,

Reaffirming Principle 16 of the Rio Declaration on Environment and Development which states that national authorities should endeavour to promote the internalization of environmental costs and the use of economic instruments, taking into account the approach that the polluter should, in principle, bear the cost of pollution, with due regard to the public interest and without distorting international trade and investment,

Konstatuju odgovarajuće sposobnosti razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, kao i zajedničke, ali i diferencirane odgovornosti država utvrđene u Principu 7 Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju,

Prepoznaju značajan doprinos koji mogu da pruže privatni sektor i nevladine organizacije u postizanju smanjenja i/ili eliminisanja emisije i ispuštanja dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci,

Ističu značaj preuzimanja odgovornosti proizvođača dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci za smanjenje štetnih efekata izazvanih njihovim proizvodima i informisanje korisnika, vlada i javnosti o opasnim svojstvima tih hemikalija,

Svjesne su potrebe preduzimanja mjera za prevenciju štetnih efekata izazvanih dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u svim stadijumima njihovog životnog ciklusa,

Reafirmišu Princip 16 Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju u kojoj se navodi da državni organi treba da streme unapređivanju internalizacije troškova vezanih za životnu sredinu i korišćenje ekonomskih instrumenata, uzimajući u obzir pristup da zagađivač u principu treba da snosi troškove zagađivanja, sa dužnom pažnjom prema javnom interesu, a bez remećenja međunarodne trgovine i investicija,

Podstiču Potpisnice koje nemaju regulativu i postupke za procjenu pesticida i industrijskih hemikalija, da takve postupke razviju,

Prepoznaju značaj razvoja i korišćenja alternativnih procesa i hemikalija bezbjednih po životnu sredinu,

Odlučne su da zaštite zdravlje ljudi i životnu sredinu od štetnih uticaja dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci,

Sporazumjele su se o sljedećem:

## **Član 1** **Cilj**

Na osnovu preventivnog pristupa utvrđenog u Principu 15 Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju, cilj ove konvencije je zaštita zdravlja ljudi i životne sredine od dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci.

Encouraging Parties not having regulatory and assessment schemes for pesticides and industrial chemicals to develop such schemes,

Recognizing the importance of developing and using environmentally sound alternative processes and chemicals,

Determined to protect human health and the environment from the harmful impacts of persistent organic pollutants,

Have agreed as follows:

### **Article 1 Objective**

Mindful of the precautionary approach as set forth in Principle 15 of the Rio Declaration on Environment and Development, the objective of this Convention is to protect human health and the environment from persistent organic pollutants.

### **Article 2 Definitions**

For the purposes of this Convention:

(a) "Party" means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Convention and for which the Convention is in force;

(b) "Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention;

(c) "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

### **Article 3 Measures to reduce or eliminate releases from intentional production and use**

### **Član 2 Značenje izraza**

U okviru ove konvencije:

(a) Potpisnica označava državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja se saglasila da se obaveže ovom konvencijom i na koju se Konvencija primjenjuje.

(b) Organizacija regionalne ekonomske integracije označava organizaciju koju osnivaju suverene države određenog regiona, a na koju je država članica prenijela nadležnost u pogledu pitanja koja se uređuju ovom konvencijom i koja je ovlašćena da, u skladu sa sopstvenim pravilima, potpiše, potvrdi, prihvati, odobri ili pristupi ovoj konvenciji.

(c) Potpisnice koje su prisutne i glasaju znači Potpisnice koje su prisutne i glasaju za ili protiv.

### **Član 3 Mjere za smanjenje ili eliminisanje ispuštanja iz namjerne proizvodnje i upotrebe**

1. Svaka Potpisnica će:

(a) zabraniti i/ili preduzeti zakonske i administrativne mjere potrebne da se eliminiše:

(i) proizvodnja i korišćenje hemikalija navedenih u Aneksu A, a u skladu sa odredbama tog Aneksa, i

(ii) uvoz i izvoz hemikalija navedenih u Aneksu A, u skladu sa odredbama stava 2; i

(b) ograničiti svoju proizvodnju i korišćenje hemikalija navedenih u Aneksu B u skladu sa odredbama ovog Aneksa.

2. Svaka Potpisnica će preduzeti mjere da obezbijedi:

(a) da svaka hemikalija navedena u Aneksu A ili Aneksu B bude uvezena samo:

(i) u svrhu odlaganja na način bezbjedan po životnu sredinu kao što je navedeno u stavu 1 (d) člana 6; ili

(ii) za korišćenje ili u svrhu dozvoljenu za tu Potpisnicu prema odredbama Aneksa A ili

1. Each Party shall:

(a) Prohibit and/or take the legal and administrative measures necessary to eliminate:

- (i) Its production and use of the chemicals listed in Annex A subject to the provisions of that Annex; and
- (ii) Its import and export of the chemicals listed in Annex A in accordance with the provisions of paragraph 2; and

(b) Restrict its production and use of the chemicals listed in Annex B in accordance with the provisions of that Annex.

2. Each Party shall take measures to ensure:

(a) That a chemical listed in Annex A or Annex B is imported only:

- (i) For the purpose of environmentally sound disposal as set forth in paragraph 1 (d) of Article 6; or
- (ii) For a use or purpose which is permitted for that Party under Annex A or Annex B;

(b) That a chemical listed in Annex A for which any production or use specific exemption is in effect or a chemical listed in Annex B for which any production or use specific exemption or acceptable purpose is in effect, taking into account any relevant provisions in existing international prior informed consent instruments, is exported only:

- (i) For the purpose of environmentally sound disposal as set forth in paragraph 1 (d) of Article 6;
- (ii) To a Party which is permitted to use that chemical under Annex A or Annex B; or
- (iii) To a State not Party to this Convention which has provided an annual certification to the exporting Party. Such certification shall specify the intended use of the chemical and include a statement that, with respect to that chemical, the importing State

Aneksa B;

(b) da se hemikalija navedena u Aneksu A, a za čiju proizvodnju ili upotrebu je na snazi poseban izuzetak ili da se hemikalija navedena u Aneksu B, a za čiju proizvodnju ili upotrebu je na snazi poseban izuzetak ili prihvatljiva namjena, uzimajući u obzir sve relevantne odredbe u postojećim međunarodnim instrumentima o saglasnosti po prethodnom obavještenju, izvozi isključivo:

- (i) u svrhu odlaganja na način bezbjedan po životnu sredinu kao što je navedeno u stavu 1 (d) člana 6;
- (ii) u Potpisnicu kojoj je dozvoljeno da koristi tu hemikaliju na osnovu Aneksa A ili Aneksa B; ili
- (iii) u državu koja nije Potpisnica ove konvencije, a koja je dostavila godišnji sertifikat Potpisnici koja vrši izvoz. Ovaj sertifikat mora da sadrži preciziranu namjenu hemikalije i izjavu da se, u vezi sa tom hemikalijom država koja vrši uvoz obavezuje da:

- (a) štiti zdravlje ljudi i životnu sredinu preduzimanjem potrebnih mjera da se ispuštanja svedu na najmanju mjeru ili spriječe;
- (b) poštuje odredbe stava 1 člana 6; i
- (c) poštuje, gdje je to moguće, odredba stava 2 Dijela II Aneksa B.

Sertifikat obuhvata i odgovarajuću prateću dokumentaciju, kao što su propisi, regulatorni instrumenti ili administrativna uputstva ili uputstva za primjenu programske politike. Potpisnica koja vrši izvoz dostavlja sertifikat Sekretarijatu u roku od šezdeset dana od prijema.

(c) Da se hemikalija navedena u Aneksu A, a za čiju proizvodnju i upotrebu nije više na snazi poseban izuzetak ni za jednu Potpisnicu, ne izvozi iz te Potpisnice izuzev u svrhu odlaganja na način bezbjedan po životnu sredinu kao što je navedeno u stavu 1 (d) člana 6;

(d) U svrhe ovog stava, izraz država koja nije Potpisnica ove Konvencije obuhvata, u odnosu na određenu hemikaliju, državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja se nije saglasila da se obaveže Konvencijom u odnosu na datu hemikaliju.

is committed to:

- (a) Protect human health and the environment by taking the necessary measures to minimize or prevent releases;
- (b) Comply with the provisions of paragraph 1 of Article 6; and
- (c) Comply, where appropriate, with the provisions of paragraph 2 of Part II of Annex B.

The certification shall also include any appropriate supporting documentation, such as legislation, regulatory instruments, or administrative or policy guidelines. The exporting Party shall transmit the certification to the Secretariat within sixty days of receipt.

(c) That a chemical listed in Annex A, for which production and use specific exemptions are no longer in effect for any Party, is not exported from it except for the purpose of environmentally sound disposal as set forth in paragraph 1 (d) of Article 6;

(d) For the purposes of this paragraph, the term "State not Party to this Convention" shall include, with respect to a particular chemical, a State or regional economic integration organization that has not agreed to be bound by the Convention with respect to that chemical.

3. Each Party that has one or more regulatory and assessment schemes for new pesticides or new industrial chemicals shall take measures to regulate with the aim of preventing the production and use of new pesticides or new industrial chemicals which, taking into consideration the criteria in paragraph 1 of Annex D, exhibit the characteristics of persistent organic pollutants.

4. Each Party that has one or more regulatory and assessment schemes for pesticides or industrial chemicals shall, where appropriate, take into consideration within these schemes the criteria in paragraph 1 of Annex D when conducting

3. Svaka Potpisnica koja posjeduje jedan ili više postupaka regulatorne kontrole i procjene za nove pesticide ili nove industrijske hemikalije preduzima regulatorne mjere u cilju spriječavanja proizvodnje i korišćenja novih pesticida ili novih industrijskih hemikalija koje, uzimajući u obzir kriterijume iz stava 1 Aneksa D, pokazuju svojstva dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci.

4. Svaka Potpisnica koja posjeduje jedan ili više postupaka regulatorne kontrole i procjene za pesticide ili industrijske hemikalije, gde je to moguće, u okviru ovih postupaka uzima u razmatranje kriterijume iz stava 1 Aneksa D prilikom vršenja procjena pesticida ili industrijskih hemikalija koje su trenutno u upotrebi.

5. Ukoliko nije drugačije utvrđeno u ovoj Konvenciji, st. 1 i 2 ne primjenjuju se na količine hemikalije koje će se koristiti na nivou laboratorijskih istraživanja ili kao referentni standard.

6. Bilo koja Potpisnica koja ima poseban izuzetak u skladu sa Aneksom A ili poseban izuzetak ili prihvatljivu namjenu u skladu sa Aneksom B, preduzeće odgovarajuće mjere da obezbjedi da se svaka proizvodnja ili upotreba koja potpada pod dati izuzetak ili namjenu sprovodi na način koji spriječava ili minimizira izloženost ljudi i ispuštanje u životnu sredinu. Za upotrebe za koje važe posebni izuzeci ili prihvatljive namjene koje uključuju namjerno ispuštanje u životnu sredinu pod uslovima uobičajene upotrebe, takvo ispuštanje biće izvršeno u najmanjoj mogućoj mjeri, uzimajući u obzir sve standarde i uputstva koje se na to primjenjuju.

#### **Član 4**

#### **Registar posebnih izuzetaka**

1. Ovim se osniva Registar u cilju identifikovanja Potpisnica koje posjeduju posebne izuzetke navedene u Aneksu A ili Aneksu B. Isti se neće primjenjivati na Potpisnice koje koriste odredbe u Aneksu A ili Aneksu B koje mogu da vrše sve Potpisnice. Registar vodi Sekretarijat i dostupan je javnosti.

2. Registar obuhvata:

(a) spisak vrsta posebnih izuzetaka iz Aneksa A i Aneksa B;

assessments of pesticides or industrial chemicals currently in use.

5. Except as otherwise provided in this Convention, paragraphs 1 and 2 shall not apply to quantities of a chemical to be used for laboratory-scale research or as a reference standard.

6. Any Party that has a specific exemption in accordance with Annex A or a specific exemption or an acceptable purpose in accordance with Annex B shall take appropriate measures to ensure that any production or use under such exemption or purpose is carried out in a manner that prevents or minimizes human exposure and release into the environment. For exempted uses or acceptable purposes that involve intentional release into the environment under conditions of normal use, such release shall be to the minimum extent necessary, taking into account any applicable standards and guidelines.

#### **Article 4**

##### **Register of specific exemptions**

1. A Register is hereby established for the purpose of identifying the Parties that have specific exemptions listed in Annex A or Annex B. It shall not identify Parties that make use of the provisions in Annex A or Annex B that may be exercised by all Parties. The Register shall be maintained by the Secretariat and shall be available to the public.

2. The Register shall include:

(a) A list of the types of specific exemptions reproduced from Annex A and Annex B;

(b) A list of the Parties that have a specific exemption listed under Annex A or Annex B; and

(c) A list of the expiry dates for each registered specific exemption.

3. Any State may, on becoming a Party, by means of a notification in writing to the Secretariat, register for one or more types of

(b) spisak Potpisnica koje posjeduju poseban izuzetak naveden u Aneksu A ili Aneksu B; i

(c) spisak datuma isteka važnosti za svaki od registrovanih posebnih izuzetaka.

3. Bilo koja država može, pošto postane Potpisnica, putem pisanog obavještenja Sekretarijatu, da se registruje za jednu ili više vrsta posebnih izuzetaka navedenih u Aneksu A ili Aneksu B.

4. Sve registracije posebnih izuzetaka ističu pet godina od datuma stupanja na snagu ove konvencije u pogledu određene hemikalije, osim ukoliko Potpisnica nije naznačila određeni raniji datum u Registru, ili ako se odobri produžetak u skladu sa odredbama stava 7 ovog člana.

5. Konferencija Potpisnica na svom prvom zasijedanju odlučuje o postupku revizije za upis u Registar.

6. Prije revizije određenog upisa u Registar, data Potpisnica će dostaviti izvještaj Sekretarijatu u kome opravdava dalju potrebu za registrovanjem datog izuzetka. Sekretarijat prosljeđuje izvještaj svim Potpisnicama. Revizija određene registracije biće obavljena na bazi svih raspoloživih informacija. Nakon Konferencije Potpisnica datoj Potpisnici mogu se dati preporuke koje se smatraju odgovarajućim.

7. Konferencija Potpisnica može, na zahtjev date Potpisnice, da odluči da produži datum isteka važnosti određenog posebnog izuzetka za period do pet godina. U donošenju odluke tokom Konferencije Potpisnice uzimaju u obzir posebne okolnosti Potpisnica - zemalja u razvoju i Potpisnica – zemalja čije su privrede u tranziciji.

8. Potpisnica može, bilo kad, da opozove određeni upis u Registar za posebni izuzetak nakon podnošenja pisanog obavještenja Sekretarijatu. Opoziv stupa na snagu datumom navedenim u obavještenju.

9. Kad za određenu vrstu posebnog izuzetka više ne bude registrovana ni jedna Potpisnica, neće biti moguće nove registracije u odnosu na isti izuzetak.

specific exemptions listed in Annex A or Annex B.

4. Unless an earlier date is indicated in the Register by a Party, or an extension is granted pursuant to paragraph 7, all registrations of specific exemptions shall expire five years after the date of entry into force of this Convention with respect to a particular chemical.

5. At its first meeting, the Conference of the Parties shall decide upon its review process for the entries in the Register.

6. Prior to a review of an entry in the Register, the Party concerned shall submit a report to the Secretariat justifying its continuing need for registration of that exemption. The report shall be circulated by the Secretariat to all Parties. The review of a registration shall be carried out on the basis of all available information. Thereupon, the Conference of the Parties may make such recommendations to the Party concerned as it deems appropriate.

7. The Conference of the Parties may, upon request from the Party concerned, decide to extend the expiry date of a specific exemption for a period of up to five years. In making its decision, the Conference of the Parties shall take due account of the special circumstances of the developing country Parties and Parties with economies in transition.

8. A Party may, at any time, withdraw an entry from the Register for a specific exemption upon written notification to the Secretariat. The withdrawal shall take effect on the date specified in the notification.

9. When there are no longer any Parties registered for a particular type of specific exemption, no new registrations may be made with respect to it.

### **Article 5**

#### **Measures to reduce or eliminate releases from unintentional production**

Each Party shall at a minimum take the

### **Član 5**

#### **Mjere za smanjenje ili eliminisanje ispuštanja iz nenamjerne proizvodnje**

Svaka Potpisnica će kao minimum preduzeti sljedeće mjere za smanjenje ukupnog ispuštanja iz antropogenih izvora svake od hemikalija navedenih u Aneksu C, a u cilju njihovog trajnog smanjenja i, gdje je to moguće, konačnog eliminisanja:

(a) Izraditi akcioni plan, ili gdje je to moguće, regionalni ili subregionalni akcioni plan u roku od dvije godine od datuma stupanja ove konvencije na snagu za datu Potpisnicu, a zatim omogućiti sprovođenje akcionog plana kao dijela implementacionog plana iz člana 7, namijenjenog za identifikaciju, karakterizaciju i rješavanje ispuštanja hemikalija navedenih u Aneksu C i olakšati primjenu tačaka (b) do (e) ovog stava. Akcioni plan će obuhvatiti sljedeće elemente:

- (i) procjenu trenutnih i projektovanih ispuštanja, uključujući izradu i dopunu inventara izvora i procjenu ispuštanja, uzimajući u obzir kategorije izvora navedenih u Aneksu C;
- (ii) procjenu efikasnosti zakona i programskih politika Potpisnica u pogledu upravljanja takvim ispuštanjima;
- (iii) strategije radi ispunjavanja obaveza iz ovog stava, uzimajući u obzir procjene pod (i) i (ii);
- (iv) preduzete korake za unapređenje obrazovanja i obuku prema tim strategijama, kao i podizanje svijesti o tim strategijama;
- (v) reviziju datih strategija koja se vrši na svakih pet godina i koja uključuje i procjenu njihovog uspjeha u ispunjavanju obaveza iz ovog stava; revizija je sastavni dio izvještaja koji se podnose u skladu sa članom 15;
- (vi) program sprovođenja akcionog plana, uključujući strategije i mjere identifikovane u njima;

(b) Promovisati primjenu mjera koje su raspoložive, izvodljive i praktične i pomoću kojih se može efikasno ostvariti realan i značajan nivo smanjenja emisija ili eliminacija izvora;

(c) Promovisati razvoj i tamo gdje je to moguće, zahtijevati da se koriste zamjene ili modifikovani materijali, proizvodi i procesi za sprječavanje



following measures to reduce the total releases derived from anthropogenic sources of each of the chemicals listed in Annex C, with the goal of their continuing minimization and, where feasible, ultimate elimination:

(a) Develop an action plan or, where appropriate, a regional or subregional action plan within two years of the date of entry into force of this Convention for it, and subsequently implement it as part of its implementation plan specified in Article 7, designed to identify, characterize and address the release of the chemicals listed in Annex C and to facilitate implementation of subparagraphs (b) to (e). The action plan shall include the following elements:

- (i) An evaluation of current and projected releases, including the development and maintenance of source inventories and release estimates, taking into consideration the source categories identified in Annex C;
  - (ii) An evaluation of the efficacy of the laws and policies of the Party relating to the management of such releases;
  - (iii) Strategies to meet the obligations of this paragraph, taking into account the evaluations in (i) and (ii);
  - (iv) Steps to promote education and training with regard to, and awareness of, those strategies;
  - (v) A review every five years of those strategies and of their success in meeting the obligations of this paragraph; such reviews shall be included in reports submitted pursuant to Article 15;
  - (vi) A schedule for implementation of the action plan, including for the strategies and measures identified therein;
- (b) Promote the application of available, feasible and practical measures that can expeditiously achieve a realistic and meaningful level of release reduction or source elimination;

stvaranja i ispuštanja hemikalija navedenih u Aneksu C, uzimajući u obzir opšte smjernice za mjere sprječavanja i ispuštanja iz Aneksa C i uputstva koje svojom odlukom treba da usvoje Potpisnice na Konferenciji;

(d) Promovisati, i u skladu sa planiranom realizacijom akcionih planova, zahtijevati da se koriste najbolje dostupne tehnike za nove izvore u okviru kategorije izvora koje je Potpisnica identifikovala kao pogodne za primjenu takvih mjera u svojim akcionim planovima, gdje na početku aktivnosti pažnju treba usmjeriti na kategorije izvora navedene u Dijelu II Aneksa C. U svakom slučaju, zahtjev da se koriste najbolje dostupne tehnike za nove izvore u kategorijama navedenim u Dijelu II tog Aneksa razradiće se po fazama čim to bude izvodljivo ali najkasnije četiri godine od stupanja Konvencije na snagu za datu Potpisnicu. Za identifikovane kategorije, Potpisnice će promovisati korišćenje najboljih praksi po životnu sredinu. Prilikom primjene najbolje dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu, Potpisnice će uzeti u obzir opšta uputstva u pogledu mjera za sprječavanje i smanjenje ispuštanja u datom Aneksu i uputstva o najbolje dostupnim tehnikama i najboljim praksama po životnu sredinu koje će se usvojiti odlukom Konferencije Potpisnica;

(e) Promovisati, u skladu sa svojim akcionim planom, korišćenje najboljih dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu:

- (i) za postojeće izvore, u okviru kategorija izvora navedenih u Dijelu II Aneksa C i u okviru kategorija izvora navedenih u Dijelu III tog Aneksa; i
- (ii) za nove izvore, u okviru kategorija izvora kao izvora navedenih u Dijelu III Aneksa C, koje Potpisnica nije uzela u obzir u skladu sa odredbama tačke (d).

Za primjenu najboljih dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu, Potpisnice će uzeti u obzir opšta uputstva o mjerama za prevenciju i smanjenje ispuštanja emisija iz Aneksa C i uputstva o primjeni najboljih dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu koje će se usvojiti odlukom Konferencije Potpisnica.

(f) U okviru ovog stava i Aneksa C, utvrđuje se značenje određenih izraza:

- (i) najbolje dostupne tehnike predstavljaju

(c) Promote the development and, where it deems appropriate, require the use of substitute or modified materials, products and processes to prevent the formation and release of the chemicals listed in Annex C, taking into consideration the general guidance on prevention and release reduction measures in Annex C and guidelines to be adopted by decision of the Conference of the Parties;

(d) Promote and, in accordance with the implementation schedule of its action plan, require the use of best available techniques for new sources within source categories which a Party has identified as warranting such action in its action plan, with a particular initial focus on source categories identified in Part II of Annex C. In any case, the requirement to use best available techniques for new sources in the categories listed in Part II of that Annex shall be phased in as soon as practicable but no later than four years after the entry into force of the Convention for that Party. For the identified categories, Parties shall promote the use of best environmental practices. When applying best available techniques and best environmental practices, Parties should take into consideration the general guidance on prevention and release reduction measures in that Annex and guidelines on best available techniques and best environmental practices to be adopted by decision of the Conference of the Parties;

(e) Promote, in accordance with its action plan, the use of best available techniques and best environmental practices:

- (i) For existing sources, within the source categories listed in Part II of Annex C and within source categories such as those in Part III of that Annex; and
- (ii) For new sources, within source categories such as those listed in Part III of Annex C which a Party has not addressed under subparagraph (d).

When applying best available techniques

najdjelotvorniji i najnapredniji stepen razvoja aktivnosti i metoda rada koje ukazuju na praktičnu podobnost određenih tehnika kojima se u principu obezbeđuje osnova za ograničavanje ispuštanja, namijenjena spriječavanju, a gdje to nije izvodljivo, generalno smanjenju ispuštanja hemikalija navedenih u Dijelu I Aneksa C i njihov uticaj na životnu sredinu u cjelini. U tom smislu:

- (ii) tehnike uključuju i tehnologiju koja se koristi i način na koji se postrojenje projektuje, gradi, održava, funkcioniše i zatvara;
- (iii) dostupne označava tehnike koje su dostupne operatoru i koje su razvijene u obimu koji dozvoljava primjenu u datom industrijskom sektoru, pod ekonomski i tehnički prihvatljivim uslovima, uzimajući u obzir troškove i prednosti; i
- (iv) najbolje označava najefikasniji način u postizanju visokog opšteg nivoa zaštite životne sredine u cjelini;
- (v) najbolje prakse po životnu sredinu označavaju primjenu najpogodnijih kombinacija mjera i strategija;
- (vi) novi izvor je svaki izvor čija je izgradnja ili značajna tehnološka promjena počela najmanje godinu dana od datuma:
  - a) stupanja na snagu ove konvencije, za datu Potpisnicu; ili
  - b) stupanja na snagu amandmana na Aneks C za datu Potpisnicu čime izvor podliježe odredbama ove konvencije na osnovu amandmana.

(g) Granične vrijednosti emisija, ili mjerodavnost radnog učinka mogu se koristiti od strane Potpisnica pri ispunjavanju obaveza koje se tiču najboljih dostupnih tehnika u skladu sa odredbama ovog stava.

## Član 6

### Mjere za smanjivanje ili eliminaciju emisija sa zaliha i od otpada

1. Da bi se zalihamo koje sadrže ili se sastoje od hemikalija navedenih u Aneksu A ili u Aneksu B, kao i

and best environmental practices, Parties should take into consideration the general guidance on prevention and release reduction measures in Annex C and guidelines on best available techniques and best environmental practices to be adopted by decision of the Conference of the Parties;

(f) For the purposes of this paragraph and Annex C:

- (i) "Best available techniques" means the most effective and advanced stage in the development of activities and their methods of operation which indicate the practical suitability of particular techniques for providing in principle the basis for release limitations designed to prevent and, where that is not practicable, generally to reduce releases of chemicals listed in Part I of Annex C and their impact on the environment as a whole. In this regard:
- (ii) "Techniques" includes both the technology used and the way in which the installation is designed, built, maintained, operated and decommissioned;
- (iii) "Available" techniques means those techniques that are accessible to the operator and that are developed on a scale that allows implementation in the relevant industrial sector, under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and advantages; and
- (iv) "Best" means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;
- (v) "Best environmental practices" means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies;
- (vi) "New source" means any source of which the construction or substantial modification is commenced at least one year after the date of:
  - a) Entry into force of this Convention for the Party concerned; or

otpadom, uključujući proizvode i artikle, koji su postali otpad, a koji se sastoje i koji sadrže, ili koji su kontaminirani nekom od hemikalija sa listi iz Aneksa A, B, ili C, upravljalo na način kojim se obezbjeđuje zaštita zdravlja ljudi i životne sredine, svaka Potpisnica će:

- (a) razviti odgovarajuće strategije za identifikaciju:
  - (i) zaliha koje se sastoje od, ili koje sadrže hemikalije navedene u Aneksu A ili Aneksu B; i
  - (ii) proizvoda i artikala u upotrebi, kao i otpada koji se sastoji, odnosno sadrži, ili je kontaminiran nekom hemikalijom navedenom u Aneksu A, B ili C;
- (b) identifikovati, koliko god je to moguće, zalihe koje se sastoje, odnosno sadrže hemikalije navedene bilo u Aneksu A ili Aneksu B na bazi strategija iznijetih u tački (a) ovog stava.
- (c) upravljati zalihama, gdje je to primjenljivo, na bezbjedan, efikasan i po životnu sredinu bezbjedan način. Zalihe hemikalija navedenih bilo u Aneksu A ili Aneksu B, nakon što više njihova upotreba nije dozvoljena, u skladu sa izuzecima preciziranim u Aneksu A, ili nekim posebnim izuzetkom, odnosno prihvatljivom namjenom korišćenja preciziranim u Aneksu B, osim za zalihe koje je dozvoljeno izvoziti u skladu sa stavom 2 člana 3, smatraju se otpadom i njima se upravlja u skladu sa tačkom (d) ovog stava;
- (d) preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se ovakvim otpadom, uključujući proizvode i artikle koji su postali otpad:
  - (i) rukovalo, sakupljalo, transportovalo i skladištilo na način bezbjedan po životnu sredinu;
  - (ii) kako bi se isti odlagao na takav način da se sadržaj dugotrajne organske zagađujuće supstance uništi, ili nepovratno transformiše tako da ne pokazuje karakteristike dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci, ili na drugi, po životnu sredinu bezbjedan način, onda kad uništavanje ili nepovratna transformacija nisu po životnu sredinu najpoželjnija opcija ili je sadržaj dugotrajne organske zagađujuće supstance nizak, uzimajući u obzir međunarodna pravila, standarde i uputstva, uključujući one koji su saglasni sa stavom 2, kao i relevantne globalne ili regionalne sisteme za upravljanje opasnim otpadom;

- b) Entry into force for the Party concerned of an amendment to Annex C where the source becomes subject to the provisions of this Convention only by virtue of that amendment.
- (g) Release limit values or performance standards may be used by a Party to fulfill its commitments for best available techniques under this paragraph.

### **Article 6**

#### **Measures to reduce or eliminate releases from stockpiles and wastes**

1. In order to ensure that stockpiles consisting of or containing chemicals listed either in Annex A or Annex B and wastes, including products and articles upon becoming wastes, consisting of, containing or contaminated with a chemical listed in Annex A, B or C, are managed in a manner protective of human health and the environment, each Party shall:

- (a) Develop appropriate strategies for identifying:
- (i) Stockpiles consisting of or containing chemicals listed either in Annex A or Annex B; and
  - (ii) Products and articles in use and wastes consisting of, containing or contaminated with a chemical listed in Annex A, B or C;

(b) Identify, to the extent practicable, stockpiles consisting of or containing chemicals listed either in Annex A or Annex B on the basis of the strategies referred to in subparagraph (a);

(c) Manage stockpiles, as appropriate, in a safe, efficient and environmentally sound manner. Stockpiles of chemicals listed either in Annex A or Annex B, after they are no longer allowed to be used according to any specific exemption specified in Annex A or any specific exemption or acceptable purpose specified in Annex B, except stockpiles which are allowed to be exported

- (iii) kako se ne bi dozvolilo da isti bude podvrgavan operacijama odlaganja koje mogu dovesti do obnove, recikliranja, ponovnog izdvajanja, direktne ponovne upotrebe ili alternativnih upotreba dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci; i
- (iv) kako isti ne bi bio transportovan preko državnih granica, a da se pri tom ne uzmu u obzir odgovarajuća međunarodna pravila, standardi i uputstva;

(e) nastojati da razviju odgovarajuće strategije za prepoznavanje lokacija zagađenih hemikalijama navedenim u Aneksu A, B ili C; ukoliko se preduzima remedijacija tih lokacija ona mora biti obavljena, na način bezbjedan po životnu sredinu.

2. Konferencija Potpisnica će blisko sarađivati sa odgovarajućim tijelima Bazelske konvencije o prekograničnom kretanju opasnih otpada i njihovom odlaganju sa ciljem da se, između ostalog:

- (a) utvrdi nivo uništavanja ili nepovratne transformacije koji je neophodan za gubitak svojstava dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci navedenih u stavu 1 Aneksa D;
- (b) utvrde metode odlaganja na način bezbjedan po životnu sredinu; i
- (c) radi na određivanju nivoa koncentracije hemikalija navedenih u Aneksima A, B i C kako bi se definisao nizak sadržaj dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci na koji se odnose odredbe podtačke (ii) tačke (d) stava 1 kad je to potrebno.

### **Član 7**

#### **Implementacioni Planovi**

1. Svaka Potpisnica:

- (a) razvija i nastoji da primijeni plan za implementaciju svojih obaveza po ovoj konvenciji;
- (b) proslijedi svoj plan implementacije Konferenciji Potpisnica u roku od dvije godine od datuma stupanja ove konvencije na snagu za datu Potpisnicu; i
- (c) revidira i ažurira, ukoliko je potrebno, svoj Plan implementacije periodično, na način koji se utvrdi odlukom Konferencije Potpisnica.

according to paragraph 2 of Article 3, shall be deemed to be waste and shall be managed in accordance with subparagraph (d);

(d) Take appropriate measures so that such wastes, including products and articles upon becoming wastes, are:

(i) Handled, collected, transported and stored in an environmentally sound manner;

(ii) Disposed of in such a way that the persistent organic pollutant content is destroyed or irreversibly transformed so that they do not exhibit the characteristics of persistent organic pollutants or otherwise disposed of in an environmentally sound manner when destruction or irreversible transformation does not represent the environmentally preferable option or the persistent organic pollutant content is low, taking into account international rules, standards, and guidelines, including those that may be developed pursuant to paragraph 2, and relevant global and regional regimes governing the management of hazardous wastes;

(iii) Not permitted to be subjected to disposal operations that may lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses of persistent organic pollutants; and

(iv) Not transported across international boundaries without taking into account relevant international rules, standards and guidelines;

(e) Endeavour to develop appropriate strategies for identifying sites contaminated by chemicals listed in Annex A, B or C; if remediation of those sites is undertaken it shall be performed in an environmentally sound manner.

2. The Conference of the Parties shall cooperate closely with the appropriate bodies of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of

2. Potpisnice, ukoliko je to moguće, sarađuju direktno ili preko globalnih, regionalnih i subregionalnih organizacija i konsultuju svoje nacionalne zainteresovane strane, uključujući grupe žena i grupe koje se bave zdravljem djece, u cilju olakšavanja razvoja, realizacije, implementacije i ažuriranja Planova implementacije, gdje je to moguće.

3. Potpisnice nastoje da koriste Planove implementacije, i po potrebi utvrde sredstva za integraciju Nacionalnih implementacionih planova za dugotrajne organske zagađujuće supstance u svoje Nacionalne strategije održivog razvoja.

## **Član 8**

### **Upis hemikalija u Aneks A, B i C**

1. Potpisnica može da podnese prijedlog Sekretarijatu za upis određene hemikalije u Aneks A, B i/ili C. Prijedlog mora da sadrži informacije navedene u Aneksu D. Pri izradi prijedloga, Potpisnici može pomoći druga Potpisnica i/ili Sekretarijat.

2. Sekretarijat potvrđuje da li prijedlog sadrži informacije navedene u Aneksu D. Ukoliko Sekretarijat ocijeni da prijedlog sadrži sve potrebne informacije, prosljediće prijedlog Komitetu za reviziju dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci.

3. Komitet će preispitati prijedlog i na fleksibilan i transparentan način primijeniti kriterijume za provjeru navedene u Aneksu D, uzimajući pri tome u obzir sve pružene informacije na cjelovit i uravnotežen način.

4. Ako Komitet odluči da:

(a) su kriterijumi za provjeru ispunjeni, Komitet će preko Sekretarijata dostaviti prijedloge sa procjenom Komiteta svim Potpisnicama i Posmatračima i pozvaće ih da dostave informacije navedene u Aneksu E; ili

(b) kriterijumi za reviziju nisu ispunjeni, Komitet će preko Sekretarijata o tome obavijestiti sve Potpisnice i Posmatrače, prijedlog i procjena Komiteta biće dostupni svim Potpisnicama, a prijedlog će biti odbačen.

5. Svaka Potpisnica može ponovo da podnese Komitetu prijedlog koji je odbačen u skladu sa stavom

Hazardous Wastes and their Disposal to, inter alia:

- (a) Establish levels of destruction and irreversible transformation necessary to ensure that the characteristics of persistent organic pollutants as specified in paragraph 1 of Annex D are not exhibited;
- (b) Determine what they consider to be the methods that constitute environmentally sound disposal referred to above; and
- (c) Work to establish, as appropriate, the concentration levels of the chemicals listed in Annexes A, B and C in order to define the low persistent organic pollutant content referred to in paragraph 1 (d)(ii).

## **Article 7 Implementation plans**

1. Each Party shall:

(a) Develop and endeavour to implement a plan for the implementation of its obligations under this Convention;

(b) Transmit its implementation plan to the Conference of the Parties within two years of the date on which this Convention enters into force for it; and

(c) Review and update, as appropriate, its implementation plan on a periodic basis and in a manner to be specified by a decision of the Conference of the Parties.

2. The Parties shall, where appropriate, cooperate directly or through global, regional and subregional organizations, and consult their national stakeholders, including women's groups and groups involved in the health of children, in order to facilitate the development, implementation and updating of their implementation plans.

3. The Parties shall endeavour to utilize and, where necessary, establish the means to integrate national implementation plans for persistent organic pollutants in their sustainable development strategies where

4. Pri ponovnom podnošenju prijedloga može se dostaviti bilo koji prigovor određene Potpisnice, kao i obrazloženje zbog čega se traži ponovno razmatranje od strane Komiteta. Ako, poštujući ovu proceduru Komitet ponovo odbaci prijedlog, Potpisnica može da uloži žalbu na odluku Komiteta Konferenciji Potpisnica koja će na svom slijedećem zasijedanju razmatrati žalbu. Konferencija Potpisnica može donijeti odluku o prihvatanju prijedloga, na osnovu kriterijuma za provjeru datih u Aneksu D, i uzimajući u obzir procjenu Komiteta, kao i bilo koje dodatne informacije koje dostavi bilo koja Potpisnica ili Posmatrač.

6. U slučaju da Komitet odluči da su kriterijumi za provjeru ispunjeni, ili da Konferencija Potpisnica odluči da prihvati prijedlog, Komitet će dodatno razmotriti prijedlog, uzimajući u obzir sve relevantne dodatne informacije koje je primio, i pripremiće nacrt profila rizika u skladu sa Aneksom E. Komitet će preko Sekretarijata nacrt učiniti dostupnim svim Potpisnicama i Posmatračima, prikupiti njihove tehničke komentare, i na osnovu istih, upotpuniti profil rizika.

7. Ako, na osnovu profila rizika sačinjenog u skladu sa Aneksom E, Komitet odluči da:

(a) će hemikalija vjerovatno dovesti do značajnih negativnih efekata po zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu koji nastaju kao rezultat njenog transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini, i to takvih da će globalna akcija biti opravdana, prijedlog će biti prihvaćen. Nedostatak potpune naučne izvjesnosti neće spriječiti prihvatanje prijedloga. Komitet će, preko Sekretarijata, pozvati sve Potpisnice i Posmatrače da dostave informacije koje se odnose na razmatranja navedena u Aneksu F. Komitet će zatim pripremiti procjenu upravljanja rizikom koja uključuje analizu mogućih kontrolnih mjera za datu hemikaliju u skladu sa datim Aneksom; ili

(b) prijedlog ne treba dalje procesuirati, Komitet će preko Sekretarijata profil rizika učiniti dostupnim svim Potpisnicama i Posmatračima i odbaciti prijedlog.

8. Za svaki prijedlog, koji je odbačen, u skladu sa tačkom (b) stava 7 ovog člana, svaka Potpisnica u roku ne dužem od godinu dana može zahtijevati da Konferencija Potpisnica naloži Komitetu da zatraži dodatne informacije od Potpisnice koja podnosi

appropriate.

## **Article 8**

### **Listing of chemicals in Annexes A, B and C**

1. A Party may submit a proposal to the Secretariat for listing a chemical in Annexes A, B and/or C. The proposal shall contain the information specified in Annex D. In developing a proposal, a Party may be assisted by other Parties and/or by the Secretariat.

2. The Secretariat shall verify whether the proposal contains the information specified in Annex D. If the Secretariat is satisfied that the proposal contains the information so specified, it shall forward the proposal to the Persistent Organic Pollutants Review Committee.

3. The Committee shall examine the proposal and apply the screening criteria specified in Annex D in a flexible and transparent way, taking all information provided into account in an integrative and balanced manner.

4. If the Committee decides that:

(a) It is satisfied that the screening criteria have been fulfilled, it shall, through the Secretariat, make the proposal and the evaluation of the Committee available to all Parties and observers and invite them to submit the information specified in Annex E; or

(b) It is not satisfied that the screening criteria have been fulfilled, it shall, through the Secretariat, inform all Parties and observers and make the proposal and the evaluation of the Committee available to all Parties and the proposal shall be set aside.

5. Any Party may resubmit a proposal to the Committee that has been set aside by the Committee pursuant to paragraph 4. The resubmission may include any concerns of the Party as well as a justification for additional consideration by the Committee. If, following this procedure, the Committee again sets the proposal aside, the Party may challenge the decision of the Committee and the Conference of the Parties shall consider the matter at its next session. The

prijedlog i drugih Potpisnica. Po isteku tog roka i na osnovu bilo koje dobijene informacije, Komitet će ponovo razmotriti prijedlog u skladu sa stavom 6 ovog člana po redosledu prioriteta koji će odrediti Konferencija Potpisnica. Ako, u skladu sa ovom procedurom, Komitet ponovo odbaci prijedlog, Potpisnica može da se žali na odluku Komiteta i Konferencija Potpisnica će razmotriti to pitanje na sljedećem zasijedanju. Konferencija Potpisnica može da donese odluku, zasnovanu na profile rizika koji je pripremljen u skladu sa Aneksom E, i uzimajući u obzir procjenu Komiteta i bilo koje dodatne informacije koje je dostavila Potpisnica ili Posmatrač i da usvoji prijedlog. Ako Konferencija Potpisnica donese odluku da se prijedlog usvaja, Komitet će onda uraditi procjenu upravljanja rizikom.

9. Komitet će, na osnovu profila rizika, iz stava 6, i procjene upravljanja rizikom, iz tačke (a) stava 7 ili stava 8, preporučiti da upis određene hemikalije na listu Aneksa A, B, i/ili C treba da bude razmatran na Konferenciji Potpisnica. Konferencija Potpisnica će, uzimajući u obzir preporuke Komiteta, uključujući bilo koju naučnu neizvesnost, sa predostrožnošću donijeti odluku o upisu date hemikalije u listu Aneksa A, B, i/ili C i o neophodnosti preciziranja odgovarajućih kontrolnih mjera.

## **Član 9**

### **Razmjena informacija**

1. Svaka Potpisnica će omogućiti ili učestvovati u razmjeni informacija bitnih za:

(a) smanjenje ili eliminaciju proizvodnje, upotrebe i ispuštanja dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci; i

(b) alternative za dugotrajne organske zagađujuće supstance, uključujući i informacije koje se odnose na rizik koji mogu predstavljati, kao i njihove ekonomske i socijalne efekte.

2. Potpisnice će razmjenjivati informacije pomenute u stavu 1 ovog člana, neposredno ili preko Sekretarijata.

3. Svaka Potpisnica će odrediti nacionalnu fokalnu tačku za razmjenu takvih informacija.

4. Sekretarijat će služiti kao mehanizam za razmjenu

Conference of the Parties may decide, based on the screening criteria in Annex D and taking into account the evaluation of the Committee and any additional information provided by any Party or observer, that the proposal should proceed.

6. Where the Committee has decided that the screening criteria have been fulfilled, or the Conference of the Parties has decided that the proposal should proceed, the Committee shall further review the proposal, taking into account any relevant additional information received, and shall prepare a draft risk profile in accordance with Annex E. It shall, through the Secretariat, make that draft available to all Parties and observers, collect technical comments from them and, taking those comments into account, complete the risk profile.

7. If, on the basis of the risk profile conducted in accordance with Annex E, the Committee decides:

(a) That the chemical is likely as a result of its long-range environmental transport to lead to significant adverse human health and/or environmental effects such that global action is warranted, the proposal shall proceed. Lack of full scientific certainty shall not prevent the proposal from proceeding. The Committee shall, through the Secretariat, invite information from all Parties and observers relating to the considerations specified in Annex F. It shall then prepare a risk management evaluation that includes an analysis of possible control measures for the chemical in accordance with that Annex; or

(b) That the proposal should not proceed, it shall, through the Secretariat, make the risk profile available to all Parties and observers and set the proposal aside.

8. For any proposal set aside pursuant to paragraph 7 (b), a Party may request the Conference of the Parties to consider instructing the Committee to invite additional information from the proposing Party and other Parties during a period not to exceed one year. After that period and on the basis of any information received, the Committee shall reconsider the proposal pursuant to

podataka i koordinaciju informacija o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, uključujući i informacije koje pružaju Potpisnice, međuvladine organizacije i nevladine organizacije.

5. Za potrebe ove konvencije, neće se smatrati povjerljivim informacije o zdravlju i bezbjednosti ljudi i životne sredine. Potpisnice koje razmjenjuju i ostale informacije u skladu sa odredbama ove konvencije će vršiti zaštitu povjerljivih informacija shodno međusobnom dogovoru.

## **Član 10**

### **Informisanje javnosti, podizanje svijesti i edukacija**

1. Svaka Potpisnica će, u skladu sa svojim mogućnostima, promovisati i razvijati:

(a) svijest o dugotrajnim zagađujućim supstancama kod donosilaca političkih i drugih važnih odluka;

(b) obavještanje javnosti o svim dostupnim informacijama o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, u skladu sa stavom 5 člana 9;

(c) razvoj i primjenu, programa edukacije i podizanja svijesti o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, kao i o njihovim efektima po zdravlje ljudi i životnu sredinu, i njihovim alternativama, posebno kad su u pitanju žene, djeca i najslabije obrazovane kategorije stanovništva;

(d) učešće javnosti u rješavanju pitanja u vezi sa dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama i njihovim efektima na zdravlje ljudi i životnu sredinu, i u pripremi adekvatnih odgovora, uključujući i mogućnosti za obezbjeđivanje ulaznih informacija na nacionalnom nivou u vezi sa sprovođenjem ove konvencije;

(e) obuku radnika, naučnika, instruktora i tehničkog i rukovodećeg osoblja;

(f) izradu i razmjenu obrazovnog i informativnog materijala na nacionalnom i međunarodnom nivou; i

(g) razvoj i primjenu obrazovnih programa, kao i programa za obuku na nacionalnom i međunarodnom nivou.

2. Svaka Potpisnica će, u skladu sa svojim



paragraph 6 with a priority to be decided by the Conference of the Parties. If, following this procedure, the Committee again sets the proposal aside, the Party may challenge the decision of the Committee and the Conference of the Parties shall consider the matter at its next session. The Conference of the Parties may decide, based on the risk profile prepared in accordance with Annex E and taking into account the evaluation of the Committee and any additional information provided by any Party or observer, that the proposal should proceed. If the Conference of the Parties decides that the proposal shall proceed, the Committee shall then prepare the risk management evaluation.

9. The Committee shall, based on the risk profile referred to in paragraph 6 and the risk management evaluation referred to in paragraph 7 (a) or paragraph 8, recommend whether the chemical should be considered by the Conference of the Parties for listing in Annexes A, B and/or C. The Conference of the Parties, taking due account of the recommendations of the Committee, including any scientific uncertainty, shall decide, in a precautionary manner, whether to list the chemical, and specify its related control measures, in Annexes A, B and/or C.

### **Article 9 Information exchange**

1. Each Party shall facilitate or undertake the exchange of information relevant to:

(a) The reduction or elimination of the production, use and release of persistent organic pollutants; and

(b) Alternatives to persistent organic pollutants, including information relating to their risks as well as to their economic and social costs.

2. The Parties shall exchange the information referred to in paragraph 1 directly or through the Secretariat.

3. Each Party shall designate a national focal point for the exchange of such information.

mogućnostima, obezbijediti pristup javnosti javnim informacijama iz stava 1 ovog člana, na nacionalnom nivou, kao i aktuelnost tih informacija.

3. Svaka Potpisnica će, u skladu sa svojim mogućnostima, podsticati industrijske i profesionalne korisnike da promovišu i omogućavaju pružanje informacija iz stava 1 ovog člana, na nacionalnom nivou, i ako je potrebno, subregionalnom, regionalnom i globalnom nivou.

4. U pružanju informacija o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama i njihovim alternativama, Potpisnice mogu da koriste liste sa podacima o bezbjednosti, izveštaje, sredstva javnog informisanja i druga sredstva komunikacije, kao i da osnivaju informacione centre na nacionalnom i regionalnom nivou.

5. Svaka Potpisnica će ozbiljno razmotriti razvojne mehanizame, kao što su registri ispuštanja i transfera zagađujućih supstanci, za prikupljanje i širenje informacija o procjeni godišnjih količina hemikalija koje se ispuštaju ili odlažu, a nalaze se na listi Aneksa A, B ili C.

### **Član 11 Istraživanje, razvoj i monitoring**

1. Potpisnice će, u okviru svojih mogućnosti, na nacionalnom i međunarodnom nivou, podsticati i/ili preduzimati odgovarajuća istraživanja, razvoj, monitoring i saradnju u vezi sa dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, i kad je potrebno, rad na njihovim alternativama i hemikalijama koje su predložene za status dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci uključujući i njihove:

(a) izvore i ispuštanje u životnu sredinu;

(b) prisustvo, nivoe i trendove kod ljudi i u životnoj sredini;

(c) puteve transporta kroz životnu sredinu, sudbinu i transformacije u životnoj sredini;

(d) efekte na zdravlje ljudi i životnu sredinu;

(e) socio-ekonomske i kulturne uticaje;

(f) smanjenja i/ili eliminisanja ispuštanja; i

(g) usklađene metodologije za izradu inventara izvora zagađivanja i analitičkih tehnika za mjerenje emisija.

4. The Secretariat shall serve as a clearing-house mechanism for information on persistent organic pollutants, including information provided by Parties, intergovernmental organizations and non-governmental organizations.

5. For the purposes of this Convention, information on health and safety of humans and the environment shall not be regarded as confidential. Parties that exchange other information pursuant to this Convention shall protect any confidential information as mutually agreed.

### **Article 10 Public information, awareness and education**

1. Each Party shall, within its capabilities, promote and facilitate:

(a) Awareness among its policy and decision makers with regard to persistent organic pollutants;

(b) Provision to the public of all available information on persistent organic pollutants, taking into account paragraph 5 of Article 9;

(c) Development and implementation, especially for women, children and the least educated, of educational and public awareness programmes on persistent organic pollutants, as well as on their health and environmental effects and on their alternatives;

(d) Public participation in addressing persistent organic pollutants and their health and environmental effects and in developing adequate responses, including opportunities for providing input at the national level regarding implementation of this Convention;

(e) Training of workers, scientists, educators and technical and managerial personnel;

(f) Development and exchange of educational and public awareness materials at the national and international levels; and

(g) Development and implementation of education and training programmes at the

2. U preduzimanju akcija iz stava 1 ovog člana, Potpisnice će, u skladu sa svojim mogućnostima:

(a) podržati i dalje razvijati, prema potrebi, međunarodne programe, mreže i organizacije koje imaju za cilj definisanje, izvođenje, procjenu i finansiranje istraživanja, prikupljanje podataka i monitoring, uzimajući u obzir potrebu izbjegavanja preklapanja aktivnosti;

(b) podržati nacionalne i međunarodne napore da se ojačaju nacionalni tehnički i istraživački resursi, posebno u zemljama u razvoju i zemljama čije su privrede u tranziciji, i unaprjeđivati dostupnost i razmjenu podataka i analiza;

(c) uzeti u obzir teškoće i potrebe, posebno u oblasti finansijskih i tehničkih resursa, zemalja u razvoju, i zemalja čije su privrede u tranziciji i pružiti podršku u podizanju njihovih kapaciteta za učešće u naporima u skladu sa tač. (a) i (b) ovog stava;

(d) preduzeti istraživački rad usmjeren ka otklanjanju efekata dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci na reproduktivnu sposobnost;

(e) blagovremeno i redovno pružati na uvid javnosti rezultate svojih istraživačkih i razvojnih aktivnosti, kao i rezultate aktivnosti monitoringa u skladu sa ovim stavom; i

(f) podsticati, odnosno preduzimati saradnju u pogledu čuvanja i ažuriranja informacija dobijenih istraživanjem, razvojem i monitoringom.

### **Član 12 Tehnička pomoć**

1. Potpisnice uviđaju da je pružanje pravovremene i odgovarajuće tehničke pomoći na zahtjev Potpisnica - zemalja u razvoju i Potpisnica-zemalja čije su privrede u tranziciji, od ključnog značaja za uspješnu primjenu ove konvencije.

2. Potpisnice će sarađivati u pružanju pravovremene i adekvatne tehničke pomoći Potpisnicama-zemljama u razvoju i Potpisnicama-zemljama čije su privrede u tranziciji, uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, u razvijanju i jačanju kapaciteta za ispunjavanje obaveza po ovoj konvenciji.

national and international levels.

2. Each Party shall, within its capabilities, ensure that the public has access to the public information referred to in paragraph 1 and that the information is kept up-to-date.

3. Each Party shall, within its capabilities, encourage industry and professional users to promote and facilitate the provision of the information referred to in paragraph 1 at the national level and, as appropriate, subregional, regional and global levels.

4. In providing information on persistent organic pollutants and their alternatives, Parties may use safety data sheets, reports, mass media and other means of communication, and may establish information centres at national and regional levels.

5. Each Party shall give sympathetic consideration to developing mechanisms, such as pollutant release and transfer registers, for the collection and dissemination of information on estimates of the annual quantities of the chemicals listed in Annex A, B or C that are released or disposed of.

#### **Article 11**

##### **Research, development and monitoring**

1. The Parties shall, within their capabilities, at the national and international levels, encourage and/or undertake appropriate research, development, monitoring and cooperation pertaining to persistent organic pollutants and, where relevant, to their alternatives and to candidate persistent organic pollutants, including on their:

(a) Sources and releases into the environment;

(b) Presence, levels and trends in humans and the environment;

(c) Environmental transport, fate and transformation;

(d) Effects on human health and the

3. U tom smislu tehnička pomoć koju će obezbijediti razvijene zemlje Potpisnice, kao i druge Potpisnice u okviru svojih mogućnosti, uključice, prema potrebi, i u međusobnom dogovoru, tehničku pomoć za izgradnju kapaciteta potrebnih za ispunjavanje obaveza po ovoj konvenciji. Dalje smjernice po ovom pitanju sačinice Konferencija Potpisnica.

4. Potpisnice će, prema potrebi, uspostaviti mehanizme pružanja tehničke pomoći i unapređenja transfera tehnologije u Potpisnice - zemlje u razvoju i Potpisnice - zemlje čije su privrede u tranziciji, a u vezi sa implementacijom ove konvencije. Ovi ugovori uključice regionalne i subregionalne centre za izgradnju kapaciteta i transfer tehnologije radi pomoći zemljama u razvoju i zemljama čije su privrede u tranziciji u cilju ispunjavanja svojih obaveza prema ovoj konvenciji. Dalje smjernice u ovom pogledu odredice Konferencija Potpisnica.

5. Potpisnice će, u skladu sa ovim članom, u sprovođenju akcija u pogledu tehničke pomoći, u potpunosti uzeti u obzir specifične potrebe i posebne situacije u najmanje razvijenim zemljama, i malim ostrvskim zemljama u razvoju.

#### **Član 13**

##### **Finansijska sredstva i mehanizmi**

1. Svaka Potpisnica se obavezuje da prema svojim mogućnostima obezbijedi, finansijsku podršku i podsticaje onim nacionalnim aktivnostima koje su usmjerene na postizanje ciljeva ove konvencije u skladu sa svojim nacionalnim planovima, prioritetima i programima.

2. Razvijene zemlje Potpisnice će obezbijediti nove i dodatne finansijske resurse pomoću kojih će se omogućiti, Potpisnicama - zemljama u razvoju i Potpisnicama - zemljama čije su privrede u tranziciji, da u cjelosti podnesu porast troškova koji proizilaze iz primjene mjera za ispunjavanje njihovih obaveza prema ovoj konvenciji, o čemu je postignut dogovor između Potpisnice primaoca i entiteta koji učestvuje u mehanizmu opisanom u stavu 6 ovog člana. Druge Potpisnice takođe mogu pružiti takvu finansijsku pomoć na dobrovoljnoj osnovi i u okviru svojih mogućnosti. Doprinosi iz drugih izvora takođe treba podsticati. U ispunjavanju ovih obaveza uzeće se u obzir i potreba za adekvatnošću, predvidivošću,

environment;

(e) Socio-economic and cultural impacts;

(f) Release reduction and/or elimination; and

(g) Harmonized methodologies for making inventories of generating sources and analytical techniques for the measurement of releases.

2. In undertaking action under paragraph 1, the Parties shall, within their capabilities:

(a) Support and further develop, as appropriate, international programmes, networks and organizations aimed at defining, conducting, assessing and financing research, data collection and monitoring, taking into account the need to minimize duplication of effort;

(b) Support national and international efforts to strengthen national scientific and technical research capabilities, particularly in developing countries and countries with economies in transition, and to promote access to, and the exchange of, data and analyses;

(c) Take into account the concerns and needs, particularly in the field of financial and technical resources, of developing countries and countries with economies in transition and cooperate in improving their capability to participate in the efforts referred to in subparagraphs (a) and (b);

(d) Undertake research work geared towards alleviating the effects of persistent organic pollutants on reproductive health;

(e) Make the results of their research, development and monitoring activities referred to in this paragraph accessible to the public on a timely and regular basis; and

(f) Encourage and/or undertake cooperation with regard to storage and maintenance of information generated from research, development and monitoring.

#### **Article 12**

#### **Technical assistance**

1. The Parties recognize that rendering of timely and appropriate technical assistance in response to requests from developing

pravovremenošću priliva sredstava i važnost podjele tereta između Potpisnica koje pružaju doprinos.

3. Razvijene zemlje-Potpisnice, i druge Potpisnice u okviru svojih mogućnosti i u skladu sa svojim nacionalnim planovima, prioritetima i programima mogu takođe da pruže finansijska sredstva i zemljama u razvoju i zemljama čije su privrede u tranziciji za sprovođenje ove konvencije preko drugih bilateralnih, regionalnih i multilateralnih izvora i kanala.

4. Stepen u kome će razvijene zemlje - Potpisnice uspješno ispuniti svoje obaveze po ovoj konvenciji zavisice od efikasnosti koju zemlje u razvoju pokazuju u ispunjavanju svojih obaveza po ovoj konvenciji kad su u pitanju finansijski resursi, tehnička pomoć i transfer tehnologije. Činjenica da održivi ekonomski i socijalni razvoj i iskorjenjivanje siromaštva predstavljaju prve i najznačajnije prioritete zemalja u razvoju biće u potpunosti uzeta u obzir, uz odgovarajuću pažnju prema potrebi za zaštitom zdravlja ljudi i životne sredine.

5. Potpisnice će u svojim akcijama koje se odnose na finansiranje, u potpunosti uzeti u obzir specifične potrebe i posebne prilike u nerazvijenim zemljama i malim ostrvskim zemljama u razvoju.

6. Mehanizam za obezbjeđivanje adekvatnih i održivih finansijskih sredstava Potpisnicama -zemljama u razvoju i Potpisnicama - zemljama čije su privrede u tranziciji na osnovu donacija ili koncesija koje će potpomoći implementaciju Konvencije u ovim Potpisnicama, definisan je ovdje. Konferencija Potpisnica će rukovoditi, nadzirati i biti odgovorna za funkcionisanje ovog mehanizama za potrebe ove konvencije. Funkcionisanje ovog mehanizma biće povjereno jednom ili više entiteta, uključujući i postojeće međunarodne entitete, o čemu može odlučivati Konferencija Potpisnica. Dati mehanizam takođe može uključiti i druge entitete koji pružaju multilateralnu, regionalnu i bilateralnu finansijsku i tehničku pomoć. Doprinosi ovom mehanizmu će se izvršiti kao dodatni u odnosu na druge finansijske transfere u Potpisnice-zemlje u razvoju i Potpisnice-zemlje čije su privrede u tranziciji, u skladu sa stavom 2.

country Parties and Parties with economies in transition is essential to the successful implementation of this Convention.

2. The Parties shall cooperate to provide timely and appropriate technical assistance to developing country Parties and Parties with economies in transition, to assist them, taking into account their particular needs, to develop and strengthen their capacity to implement their obligations under this Convention.

3. In this regard, technical assistance to be provided by developed country Parties, and other Parties in accordance with their capabilities, shall include, as appropriate and as mutually agreed, technical assistance for capacity-building relating to implementation of the obligations under this Convention. Further guidance in this regard shall be provided by the Conference of the Parties.

4. The Parties shall establish, as appropriate, arrangements for the purpose of providing technical assistance and promoting the transfer of technology to developing country Parties and Parties with economies in transition relating to the implementation of this Convention. These arrangements shall include regional and subregional centres for capacity-building and transfer of technology to assist developing country Parties and Parties with economies in transition to fulfil their obligations under this Convention. Further guidance in this regard shall be provided by the Conference of the Parties.

5. The Parties shall, in the context of this Article, take full account of the specific needs and special situation of least developed countries and small island developing states in their actions with regard to technical assistance.

### **Article 13**

#### **Financial resources and mechanisms**

1. Each Party undertakes to provide, within its capabilities, financial support and incentives in respect of those national activities that are intended to achieve the objective of this Convention in accordance with its national plans, priorities and programmes.

7. U skladu sa ciljevima ove konvencije i u skladu sa stavom 6 ovog člana, Konferencija Potpisnica će na svom prvom zasjedanju usvojiti odgovarajuće smjernice koje će odrediti ovaj mehanizam, i sporazumjeće se sa entitetom ili entitetima koji će učestvovati u finansijskom mehanizmu u skladu sa dogovorima koji će dati odgovarajući efekat. Smjernice će se, između ostalog baviti i:

(a) određivanjem političkih, strateških i programskih prioriteta, kao i jasnih i detaljnih kriterijuma i smjernica kojima se određuje podobnost za pristup i mogućnost korišćenja finansijskih sredstava, uključujući redovno praćenje i procjenu takvog korišćenja;

(b) obezbjeđenjem redovnog izvještavanja Konferencije Potpisnica o adekvatnosti i održivosti finansiranja za aktivnosti od značaja za sprovođenje ove konvencije od strane entiteta;

(c) unapređivanjem pristupa višestrukih izvora, mehanizama i aranžmana finansiranja;

(d) modalitetima za predvidljivo i prepoznatljivo određivanje potrebne i dostupne količine sredstava za sprovođenje ove konvencije, imajući u vidu da je za postepeno eliminisanje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci neophodna odgovarajuća finansijska pomoć, kao i uslove pod kojima će ti iznosi biti periodično revidirani; i

(e) modalitetima za pružanje pomoći zainteresovanim Potpisnicama u vezi sa procjenom potreba, informacijama u vezi sa dostupnim izvorima sredstava i programima finansiranja u cilju održavanja koordinacije između njih.

8. Konferencija Potpisnica će ispitati, najkasnije do drugog zasjedanja, a nakon toga redovno, uspješnost mehanizma koji su određeni ovim članom, njegovoj sposobnosti da izađe u susret promjenljivim potrebama zemalja u razvoju i zemalja čije su privrede u tranziciji, kriterijume i smjernice iz stava 7 ovog člana, nivo finansiranja kao i uspješnost rada institucija kojima je povjereno da realizuju dati finansijski mehanizam. Na osnovu takvih pregleda, Konferencija će preduzeti odgovarajuće akcije, ukoliko je to potrebno, za unaprjeđenje efikasnosti datog mehanizma, putem preporuka ili smjernica o mjerama za osiguranje adekvatnog i održivog finansiranja uzimajući u obzir potrebe Potpisnica.

2. The developed country Parties shall provide new and additional financial resources to enable developing country Parties and Parties with economies in transition to meet the agreed full incremental costs of implementing measures which fulfill their obligations under this Convention as agreed between a recipient Party and an entity participating in the mechanism described in paragraph 6. Other Parties may also on a voluntary basis and in accordance with their capabilities provide such financial resources. Contributions from other sources should also be encouraged. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy, predictability, the timely flow of funds and the importance of burden sharing among the contributing Parties.

3. Developed country Parties, and other Parties in accordance with their capabilities and in accordance with their national plans, priorities and programmes, may also provide and developing country Parties and Parties with economies in transition avail themselves of financial resources to assist in their implementation of this Convention through other bilateral, regional and multilateral sources or channels.

4. The extent to which the developing country Parties will effectively implement their commitments under this Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under this Convention relating to financial resources, technical assistance and technology transfer. The fact that sustainable economic and social development and eradication of poverty are the first and overriding priorities of the developing country Parties will be taken fully into account, giving due consideration to the need for the protection of human health and the environment.

5. The Parties shall take full account of the specific needs and special situation of the least developed countries and the small island developing states in their actions with regard to funding.

## **Član 14 Privremeni finansijski sporazumi**

Institucionalna struktura Globalnog fonda za životnu sredinu, koji funkcioniše u skladu sa Instrumentom za osnivanje Reorganizovanog Globalnog fonda za životnu sredinu, će na privremenim osnovama biti glavni subjekt kome je povjereno funkcionisanje finansijskog mehanizma iz člana 13, za period između datuma stupanja na snagu ove konvencije i prvog zasijedanja Konferencije Potpisnica, ili do trenutka koji Konferencija Potpisnica odredi koja će institucionalna struktura biti za to izabrana u skladu sa članom 13. Institucionalna struktura Globalnog fonda za životnu sredinu treba da ispunjava ovu funkciju putem operativnih mjera koje se posebno odnose na dugotrajne organske zagađujuće supstance, uzimajući u obzir mogućnost da će postojati potreba za novim sporazumima u ovoj oblasti.

## **Član 15 Izveštavanje**

1. Svaka Potpisnica podnosiće izvještaje Konferenciji Potpisnica o mjerama koje je preduzela u sprovođenju odredaba ove konvencije i efikasnosti tih mjera u ispunjavanju ciljeva Konvencije.

2. Svaka Potpisnica će dostaviti Sekretarijatu:  
(a) statističke podatke o ukupnim količinama proizvodnje, uvoza i izvoza svake od hemikalija koja se nalazi na listi Aneksa A i Aneksa B ili razumnu procjenu datih podataka; i

(b) u mjeri u kojoj je to moguće, spisak država iz kojih je uvozila svaku takvu supstancu i zemalja u koje je izvozila svaku takvu supstancu.

3. Takvo izvještavanje sprovodiće se u periodičnim intervalima i u formatu koji će odrediti Konferencija Potpisnica na svom prvom zasijedanju.

## **Član 16 Procjena efikasnosti**

1. Po isteku četiri godine od datuma stupanja na snagu ove konvencije, a zatim periodično u intervalima koje će odrediti Konferencija Potpisnica,

6. A mechanism for the provision of adequate and sustainable financial resources to developing country Parties and Parties with economies in transition on a grant or concessional basis to assist in their implementation of the Convention is hereby defined. The mechanism shall function under the authority, as appropriate, and guidance of, and be accountable to the Conference of the Parties for the purposes of this Convention. Its operation shall be entrusted to one or more entities, including existing international entities, as may be decided upon by the Conference of the Parties. The mechanism may also include other entities providing multilateral, regional and bilateral financial and technical assistance. Contributions to the mechanism shall be additional to other financial transfers to developing country Parties and Parties with economies in transition as reflected in, and in accordance with, paragraph 2.

7. Pursuant to the objectives of this Convention and paragraph 6, the Conference of the Parties shall at its first meeting adopt appropriate guidance to be provided to the mechanism and shall agree with the entity or entities participating in the financial mechanism upon arrangements to give effect thereto. The guidance shall address, inter alia:

(a) The determination of the policy, strategy and programme priorities, as well as clear and detailed criteria and guidelines regarding eligibility for access to and utilization of financial resources including monitoring and evaluation on a regular basis of such utilization;

(b) The provision by the entity or entities of regular reports to the Conference of the Parties on adequacy and sustainability of funding for activities relevant to the implementation of this Convention;

(c) The promotion of multiple-source funding approaches, mechanisms and arrangements;

Konferencija će ocjenjivati efikasnost ove konvencije.

2. Konferencija Potpisnica će u cilju obavljanja ovog procjenjivanja, na svom prvom zasjedanju pokrenuti uspostavljanje sporazuma koji će obezbijediti uporedive podatke o praćenju prisustva hemikalija navedenih u Aneksu A, B i C, kao i o njihovom transportu u životnoj sredini na regionalnom i globalnom nivou. Ovi sporazumi:

(a) treba da budu primjenjivani od Potpisnica kad je moguće, na regionalnom nivou, u skladu sa svojim tehničkim i finansijskim mogućnostima, koristeći postojeće programe i mehanizme monitoringa u stepenu u kome je to izvodljivo i da promovišu usklađivanje pristupa;

(b) mogu biti dopunjavani gdje je to potrebno, uzimajući u obzir razlike između regiona i njihove sposobnosti da primjene aktivnosti monitoringa; i

(c) uključice izvještaje Konferenciji Potpisnica o rezultatima aktivnosti monitoringa na regionalnom i globalnom nivou u intervalima koje će odrediti Konferencija Potpisnica.

3. Procjena iz stava 1 ovog člana biće sprovedena na osnovu dostupnih naučnih, ekoloških, tehničkih i ekonomskih informacija, uključujući :

(a) izvještaje i druge informacije o monitoringu, dobijene u skladu sa odredbama stava 2;

(b) nacionalne izvještaje koji se podnose u skladu sa odredbama člana 15; i

(c) informacije o neispunjavanju odredbi Konvencije prikupljene u skladu sa postupcima datim u odredbama člana 17.

## **Član 17**

### **Neispunjavanje odredbi Konvencije**

Konferencija Potpisnica će, čim to bude moguće, razviti i odobriti postupke i institucionalne mehanizme za određivanje nepoštovanja odredbi ove konvencije i postupanja prema Potpisnicama za koje se utvrdi da se ne pridržavaju istih.

## **Član 18**

### **Rješavanje sporova**

1. Potpisnice će rješavati sve međusobne sporove

(d) The modalities for the determination in a predictable and identifiable manner of the amount of funding necessary and available for the implementation of this Convention, keeping in mind that the phasing out of persistent organic pollutants might require sustained funding, and the conditions under which that amount shall be periodically reviewed; and

(e) The modalities for the provision to interested Parties of assistance with needs assessment, information on available sources of funds and on funding patterns in order to facilitate coordination among them.

8. The Conference of the Parties shall review, not later than its second meeting and thereafter on a regular basis, the effectiveness of the mechanism established under this Article, its ability to address the changing needs of the developing country Parties and Parties with economies in transition, the criteria and guidance referred to in paragraph 7, the level of funding as well as the effectiveness of the performance of the institutional entities entrusted to operate the financial mechanism. It shall, based on such review, take appropriate action, if necessary, to improve the effectiveness of the mechanism, including by means of recommendations and guidance on measures to ensure adequate and sustainable funding to meet the needs of the Parties.

#### **Article 14**

##### **Interim financial arrangements**

The institutional structure of the Global Environment Facility, operated in accordance with the Instrument for the Establishment of the Restructured Global Environment Facility, shall, on an interim basis, be the principal entity entrusted with the operations of the financial mechanism referred to in Article 13, for the period between the date of entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties, or until such time as the Conference of the Parties decides which institutional structure will be designated in accordance with Article 13.

koji se odnose na tumačenje ili primjenu ove konvencije putem pregovora ili drugim mirnim sredstvima po sopstvenom izboru.

2. Pri potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju i pristupanju ovoj konvenciji, ili bilo kad nakon toga, Potpisnica koja nije organizacija regionalne ekonomske integracije, može da objavi, u pisanom instrumentu koji se podnosi depozitaru, da vezano za svaki spor koji se tiče tumačenja ili primjene Konvencije, priznaje jedan ili oba od sljedećih načina za rješavanje sporova kao obavezne u odnosu na svaku Potpisnicu koja prihvata istu obavezu:

(a) arbitražu u skladu sa procedurama u Aneksu koji će usvojiti Konferencija Potpisnica što je prije moguće;

(b) iznošenje spora pred Međunarodni sud pravde.

3. Potpisnica koja je organizacija regionalne ekonomske integracije može da podnese izjavu sa istim dejstvom u vezi sa arbitražom u skladu sa procedurama iz tačke (a) stava 2.

4. Izjava podnijeta u skladu sa stavom 2 ili stavom 3 ostaje na snazi dok ne istekne pod propisanim uslovima, ili u roku od tri mjeseca od pisanog obavještenja o opozivu koji se deponuje kod depozitara.

5. Isticanje važnosti izjave, obavještenje o povlačenju ili nova izjava neće uticati na postupak pred arbitražnim sudom, ili Međunarodnim sudom pravde, osim ako se strane u sporu ne dogovore drugačije.

6. Ako strane u sporu ne prihvate isti ili bilo koji postupak u skladu sa stavom 2, i ako ne mogu da razriješe spor u roku od dvanaest mjeseci nakon što jedna strana obavijesti drugu o postojanju spora između njih, spor se predaje Mirovnoj komisiji na zahtjev bilo koje strane u sporu. Mirovna komisija daje izvještaj sa preporukama. Dodatni postupci u vezi sa Mirovnom komisijom biće obuhvaćeni aneksom koji će usvojiti Konferencija Potpisnica najkasnije na svom drugom zasijedanju.



The institutional structure of the Global Environment Facility should fulfill this function through operational measures related specifically to persistent organic pollutants taking into account that new arrangements for this area may be needed.

### **Article 15 Reporting**

1. Each Party shall report to the Conference of the Parties on the measures it has taken to implement the provisions of this Convention and on the effectiveness of such measures in meeting the objectives of the Convention.

2. Each Party shall provide to the Secretariat:

(a) Statistical data on its total quantities of production, import and export of each of the chemicals listed in Annex A and Annex B or a reasonable estimate of such data; and

(b) To the extent practicable, a list of the States from which it has imported each such substance and the States to which it has exported each such substance.

3. Such reporting shall be at periodic intervals and in a format to be decided by the Conference of the Parties at its first meeting.

### **Article 16 Effectiveness evaluation**

1. Commencing four years after the date of entry into force of this Convention, and periodically thereafter at intervals to be decided by the Conference of the Parties, the Conference shall evaluate the effectiveness of this Convention.

2. In order to facilitate such evaluation, the Conference of the Parties shall, at its first meeting, initiate the establishment of arrangements to provide itself with comparable monitoring data on the presence of the chemicals listed in Annexes A, B and C as well as their regional and global environmental transport. These arrangements:

(a) Should be implemented by the Parties on a regional basis when appropriate, in

### **Član 19 Konferencija Potpisnica**

1. Ovim se osniva Konferencija Potpisnica.

2. Prvo zasijedanje Konferencije Potpisnica sazvaće izvršni direktor Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu najkasnije godinu dana od stupanja ove konvencije na snagu. Nakon toga redovna zasijedanja Konferencije Potpisnica održavaće se u redovnim intervalima o kojima će odlučiti Konferencija.

3. Vanredna zasijedanja Konferencije Potpisnica održavaće se onda kad to Konferencija smatra potrebnim, ili na pisani zahtjev bilo koje Potpisnice uz podršku najmanje jedne trećine Potpisnica.

4. Konferencija Potpisnica će se saglasiti i usvojiti konsenzusom na svom prvom zasijedanju poslovnik i finansijska pravila za sebe i svako pomoćno tijelo, kao i finansijske odredbe koje se odnose na upravljanje poslovima Sekretarijata.

5. Konferencija Potpisnica će konstantno razmatrati i ocjenjivati sprovođenje ove konvencije. Konferencija Potpisnica obavlja poslove koji su joj Konvencijom povjereni, i u tom cilju će:

(a) osnovati, u skladu sa zahtjevima iz stava 6, pomoćna tijela koja smatra potrebnim za sprovođenje ove konvencije;

(b) sarađivati, kad je potrebno sa nadležnim međunarodnim organizacijama i međuvladinim i nevladinim organizacijama;

(c) redovno razmatrati sve informacije stavljene na raspolaganje Potpisnicama u skladu sa članom 15, uključujući razmatranje efikasnosti iz podtačke (iii) tačke (b) stava 2 člana 3;

(d) razmatrati i preduzimati svaku dodatnu akciju koja može biti potrebna za postizanje ciljeva Konvencije.

6. Konferencija Potpisnica će, na svom prvom zasijedanju, osnovati pomoćno tijelo koje će se zvati Komitet za razmatranje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci u cilju obavljanja funkcija povjerenih tom Komitetu ovom Konvencijom. U tom

accordance with their technical and financial capabilities, using existing monitoring programmes and mechanisms to the extent possible and promoting harmonization of approaches;

(b) May be supplemented where necessary, taking into account the differences between regions and their capabilities to implement monitoring activities; and

(c) Shall include reports to the Conference of the Parties on the results of the monitoring activities on a regional and global basis at intervals to be specified by the Conference of the Parties.

3. The evaluation described in paragraph 1 shall be conducted on the basis of available scientific, environmental, technical and economic information, including:

(a) Reports and other monitoring information provided pursuant to paragraph 2;

(b) National reports submitted pursuant to Article 15; and

(c) Non-compliance information provided pursuant to the procedures established under Article 17.

### **Article 17 Non-compliance**

The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, develop and approve procedures and institutional mechanisms for determining non-compliance with the provisions of this Convention and for the treatment of Parties found to be in non-compliance.

### **Article 18 Settlement of disputes**

1. Parties shall settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation or other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention, or at any time

pogledu:

(a) članove Komiteta za razmatranje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci imenovaće Konferencija Potpisnica. Članovi Komiteta biće eksperti vlada za procjenu ili upravljanje hemikalijama. Članovi Komiteta imenuju se na bazi ravnopravne geografske zastupljenosti;

(b) Konferencija Potpisnica odlučuje o pravilniku, organizaciji i radu Komiteta; i

(c) Komitet će ulagati sve napore da svoje preporuke usvaja konsenzusom. Ukoliko su iscrpljene sve mogućnosti za postizanje konsenzusa, a isti nije postignut, krajnja mogućnost je da se takva preporuka usvoji dvotrećinskom većinom glasova prisutnih članova koji glasaju.

7. Konferencija Potpisnica će, na svom trećem zasijedanju, ocijeniti dalju potrebu za procedurom sadržanom u tački (b) stava 2 člana 3, uključujući i razmatranje sopstvene efikasnosti.

8. Ujedinjene nacije, specijalizovane agencije Ujedinjenih nacija i Međunarodna agencija za atomsku energiju, kao i svaka država koja nije Potpisnica ove konvencije, mogu biti zastupljene na zasijedanjima Konferencije Potpisnica kao posmatrači. Bilo koje tijelo ili agencija, bilo nacionalna ili međunarodna, vladina ili nevladina organizacija, kvalifikovana za pitanja kojima se bavi Konvencija, a koja obavjesti Sekretarijat o želji da učestvuje na zasijedanju Konferencije Potpisnica može biti primljena kao Posmatrač osim ukoliko najmanje jedna trećina prisutnih Potpisnica ne uloži prigovor. Prijem i učešće posmatrača uređuje se poslovníkom koji usvoji Konferencija Potpisnica.

### **Član 20 Sekretarijat**

1. Ovom konvencijom osniva se Sekretarijat.

2. Djelokrug poslova Sekretarijata je:

(a) da priprema zasijedanja Konferencije Potpisnica i njenih pomoćnih tijela i pruža usluge Potpisnicama, kad se za tim ukaže potreba;

thereafter, a Party that is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the depositary that, with respect to any dispute concerning the interpretation or application of the Convention, it recognizes one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Arbitration in accordance with procedures to be adopted by the Conference of the Parties in an annex as soon as practicable;

(b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

3. A Party that is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedure referred to in paragraph 2 (a).

4. A declaration made pursuant to paragraph 2 or paragraph 3 shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the depositary.

5. The expiry of a declaration, a notice of revocation or a new declaration shall not in any way affect proceedings pending before an arbitral tribunal or the International Court of Justice unless the parties to the dispute otherwise agree.

6. If the parties to a dispute have not accepted the same or any procedure pursuant to paragraph 2, and if they have not been able to settle their dispute within twelve months following notification by one party to another that a dispute exists between them, the dispute shall be submitted to a conciliation commission at the request of any party to the dispute. The conciliation commission shall render a report with recommendations. Additional procedures relating to the conciliation commission shall be included in an annex to be adopted by the Conference of the Parties no later than at its second meeting.

## **Article 19 Conference of the Parties**

(b) da, na zahtjev, pruži pomoć Potpisnicama, naročito Potpisnicama-zemljama u razvoju i Potpisnicama-zemljama čije su privrede u tranziciji, u sprovođenju ove konvencije;

(c) da obezbijedi neophodnu koordinaciju sa sekretarijatima drugih relevantnih međunarodnih tijela;

(d) da priprema i stavlja na raspolaganje Potpisnicama periodične izvještaje na osnovu informacija dobijenih u skladu sa odredbama člana 15 i druge raspoložive informacije;

(e) da u skladu sa smjernicama Konferencije Potpisnica ulazi u takve administrativne i ugovorne aranžmane koji su neophodni za efikasno obavljanje njegovih poslova; i

(f) obavlja druge poslove Sekretarijata precizirane u ovoj konvenciji i druge poslove koje može odrediti Konferencija Potpisnica.

3. Poslove Sekretarijata za ovu konvenciju obavljaće Izvršni direktor Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu, izuzev ukoliko Konferencija Potpisnica ne odluči tročtvrtinskom većinom prisutnih Potpisnica koje glasaju, da povjeri poslove Sekretarijata jednoj ili većem broju međunarodnih organizacija.

## **Član 21 Amandmani na Konvenciju**

1. Amandmane na ovu konvenciju mogu da predlože sve Potpisnice.

2. Amandmani na ovu konvenciju usvajaju se na zasijedanju Konferencije Potpisnica. Tekst bilo kog predloženog amandmana Sekretarijat će dostaviti Potpisnicama najmanje šest mjeseci prije zasijedanja na kome se dati amandman predlaže za usvajanje. Sekretarijat će takođe dostaviti predložene amandmane potpisnicama ove Konvencije i depozitaru, radi informisanja.

3. Potpisnice će uložiti sve napore da konsenzusom postignu dogovor po svakom predloženom amandmanu na ovu konvenciju. Ukoliko su iscrpljene

1. A Conference of the Parties is hereby established.

2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme no later than one year after the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.

3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party provided that it is supported by at least one third of the Parties.

4. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt at its first meeting rules of procedure and financial rules for itself and any subsidiary bodies, as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat.

5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the implementation of this Convention. It shall perform the functions assigned to it by the Convention and, to this end, shall:

(a) Establish, further to the requirements of paragraph 6, such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of the Convention;

(b) Cooperate, where appropriate, with competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies; and

(c) Regularly review all information made available to the Parties pursuant to Article 15, including consideration of the effectiveness of paragraph 2 (b) (iii) of Article 3;

(d) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the objectives of the Convention.

6. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, establish a subsidiary body to be called the Persistent Organic Pollutants Review Committee for the purposes of

sve mogućnosti za postizanje konsenzusa, a isti nije postignut, krajnja mogućnost je da se takav dogovor usvoji tročetrvrtinskom većinom glasova Potpisnica koje su prisutne i glasaju.

4. Amandman se dostavlja od strane depozitara svim Potpisnicama na potvrđivanje, prihvatanje ili odobrenje.

5. O potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju amandmana obavještava se depozitar pisanim putem. Amandman koji je usvojen u skladu sa stavom 3 stupa na snagu, za Potpisnice koje su ga prihvatile devedesetog dana od datuma deponovanja isprava o potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju od strane najmanje tri četvrtine Potpisnica. U skladu sa prethodnim, za bilo koju drugu Potpisnicu amandman stupa na snagu devedesetog dana od datuma kad ta Potpisnica deponuje svoju ispravu o potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju amandmana.

## **Član 22**

### **Usvajanje i izmjena aneksa**

1. Aneksi na ovu konvenciju predstavljaju sastavni dio iste i, osim ako nije izričito utvrđeno drugačije, pozivanje na ovu konvenciju predstavlja samim tim istovremeno pozivanje na bilo koji od Aneksa.

2. Svi dodatni Aneksi ograničavaju se na proceduralna, naučna, tehnička ili administrativna pitanja.

3. Sljedeća procedura primjenjuje se za predlaganje, usvajanje, stupanje na snagu dodatnih Aneksa na ovu konvenciju:

(a) dodatni Aneksi predlažu se i usvajaju u skladu sa procedurom utvrđenom u stavovima 1, 2 i 3 člana 21;

(b) svaka Potpisnica koja nije u mogućnosti da prihvati dodatni Aneks obavijestiti će o tome depozitara pisanim putem, u roku od godinu dana od datuma obavještavanja od strane depozitara o usvajanju dodatnog Aneksa. Depozitar će bez odlaganja obavijestiti sve Potpisnice o svim primljenim obavještenjima. Potpisnica može bilo kada da povuče prethodno obavještenje o neprihvatanju u pogledu bilo kog dodatnog aneksa, a dati aneks će zatim stupiti na snagu za datu Potpisnicu u skladu sa odredbama tačke (c) ovog stava; i

performing the functions assigned to that Committee by this Convention. In this regard:

(a) The members of the Persistent Organic Pollutants Review Committee shall be appointed by the Conference of the Parties. Membership of the Committee shall consist of government-designated experts in chemical assessment or management. The members of the Committee shall be appointed on the basis of equitable geographical distribution;

(b) The Conference of the Parties shall decide on the terms of reference, organization and operation of the Committee; and

(c) The Committee shall make every effort to adopt its recommendations by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no consensus reached, such recommendation shall as a last resort be adopted by a two-thirds majority vote of the members present and voting.

7. The Conference of the Parties shall, at its third meeting, evaluate the continued need for the procedure contained in paragraph 2

(b) of Article 3, including consideration of its effectiveness.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not Party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, qualified in matters covered by the Convention, and which has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

## **Article 20 Secretariat**

1. A Secretariat is hereby established.

(c) po isteku godine dana od datuma obavještenja od strane depozitara o usvajanju dodatnog aneksa, dati Aneks stupa na snagu za sve Potpisnice koje nijesu podnijele obavještenje, u skladu sa odredbama tačke (b) ovog stava.

4. Predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjena Aneksa A, B, ili C podliježe istim procedurama kao i za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu dodatnih aneksa na ovu konvenciju, sa izuzetkom da izmjena Aneksa A, B ili C neće stupiti na snagu u odnosu na bilo koju Potpisnicu koja je podnijela izjavu u odnosu na izmjenu datih aneksa u skladu sa stavom 4 člana 25. U tom slučaju će svaka takva izmjena stupiti na snagu za datu Potpisnicu devedesetog dana od datuma deponovanja njene isprave o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju datoj izmjeni kod depozitara.

5. Sljedeća procedura se primjenjuje za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjena Aneksa D, E ili F:

(a) izmjene se predlažu u skladu sa procedurom iz st. 1 i 2 člana 21;

(b) Potpisnice donose odluke o izmjeni Aneksa D, E ili F konsenzusom; i

(c) odluku o izmjeni Aneksa D, E ili F depozitar odmah dostavlja Potpisnicama. Amandman stupa na snagu za sve Potpisnice na dan koji će se utvrditi u odluci.

6. Ako je dodatni Aneks ili izmjena Aneksa vezana za amandman na ovu konvenciju, dodatni Aneks ili izmjena ne stupa na snagu dok amandman na Konvenciju ne stupa na snagu.

## **Član 23 Pravo glasa**

1. Svaka Potpisnica ove konvencije ima jedan glas, osim u slučaju iz stava 2.

2. Organizacija regionalne ekonomske integracije, o pitanjima u okviru svoje nadležnosti, koristi svoje pravo glasa sa brojem glasova koji je jednak broju njenih država članica koje su Potpisnice ove

2. The functions of the Secretariat shall be:  
(a) To make arrangements for meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and to provide them with services as required;

(b) To facilitate assistance to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the implementation of this Convention;

(c) To ensure the necessary coordination with the secretariats of other relevant international bodies;

(d) To prepare and make available to the Parties periodic reports based on information received pursuant to Article 15 and other available information;

(e) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(f) To perform the other secretariat functions specified in this Convention and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

3. The secretariat functions for this Convention shall be performed by the Executive Director of the United Nations Environment Programme, unless the Conference of the Parties decides, by a three-fourths majority of the Parties present and voting, to entrust the secretariat functions to one or more other international organizations.

### **Article 21 Amendments to the Convention**

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party.

2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of

Konvencije. Takva organizacija neće koristiti svoje pravo glasa, ako bilo koja država članica koristi svoje pravo glasa i obrnuto.

### **Član 24 Potpisivanje**

Ova konvencija je otvorena za potpisivanje u Stokholmu svim državama i organizacijama regionalne ekonomske integracije 23. maja 2001. godine, a u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku, od 24. maja 2001. do 22. maja 2002. godine.

### **Član 25 Potvrđivanje, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje**

1. Ova konvencija podliježe potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju od strane država i organizacija regionalne ekonomske integracije. Otvorena je za pristupanje od strane država i organizacija regionalne ekonomske integracije od dana nakon datuma zatvaranja potpisivanja ove Konvencije. Isprave o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju deponuju se kod depozitara.

2. Svaka organizacija regionalne ekonomske integracije koja postane Potpisnica ove konvencije, a da ni jedna od njenih država članica nije Potpisnica podliježe svim obavezama koje određuje Konvencija. U slučaju takvih organizacija čija je jedna ili više država članica Potpisnica ove konvencije, data organizacija i njene države članice će se dogovoriti o odgovornostima svake od njih za izvršenje njihovih obaveza po Konvenciji. U takvim slučajevima, organizacije i države članice nijesu ovlašćene da istovremeno koriste prava po Konvenciji.

3. U svojoj ispravi o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju organizacija regionalne ekonomske integracije će navesti stepen svoje nadležnosti u odnosu na pitanja koje reguliše ova konvencija. Bilo koja takva organizacija će takođe informisati depozitara, koji će Potpisnicama prosljediti informaciju o bilo kojoj relevantnoj modifikaciji u stepenu njene nadležnosti.

4. U svojim ispravama o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju, svaka Potpisnica može da navede da u odnosu na nju svaka izmjena Aneksa A, B ili C stupa na snagu tek nakon

the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to this Convention and, for information, to the depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting.

4. The amendment shall be communicated by the depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.

5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for the Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least three-fourths of the Parties. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

## **Article 22**

### **Adoption and amendment of annexes**

1. Annexes to this Convention shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.

2. Any additional annexes shall be restricted to procedural, scientific, technical or administrative matters.

3. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of

deponovanja njene isprave o potvrđivanju, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju u odnosu na dato.

## **Član 26 Stupanje na snagu**

1. Ova konvencija stupa na snagu devedesetog dana od datuma deponovanja pedesete isprave o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju.

2. Za svaku državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja potvrdi, prihvati ili usvoji ovu konvenciju ili joj pristupi nakon deponovanja pedesete isprave o potvrđivanju, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, Konvencija stupa na snagu devedestog dana od datuma deponovanja isprave o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju date države ili organizacije regionalne ekonomske integracije.

3. U svrhu st. 1 i 2, svaka isprava deponovana od strane organizacije regionalne ekonomske integracije ne računa se kao dodatno deponovana isprava država članica date organizacije.

## **Član 27 Rezerve**

Na ovu konvencija ne mogu se stavljati rezerve.

## **Član 28 Povlačenje**

1. U bilo kom trenutku, u periodu od tri godine od stupanja na snagu ove konvencije za Potpisnicu, svaka Potpisnica može da se povuče iz Konvencije dostavljanjem pisanog obavještenja depozitaru.

2. Svako takvo povlačenje stupa na snagu po isteku roka od jedne godine od datuma prijema obavještenja o povlačenju od strane depozitara, ili nakon tog roka, datumom koji se može precizirati u obavještenju o povlačenju.

## **Član 29 Depozitar**

Generalni Sekretar Ujedinjenih nacija je depozitar ove konvencije.

additional annexes to this Convention:

(a) Additional annexes shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in paragraphs 1, 2 and 3 of Article 21;

(b) Any Party that is unable to accept an additional annex shall so notify the depositary, in writing, within one year from the date of communication by the depositary of the adoption of the additional annex. The depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time withdraw a previous notification of non-acceptance in respect of any additional annex, and the annex shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c); and

(c) On the expiry of one year from the date of the communication by the depositary of the adoption of an additional annex, the annex shall enter into force for all Parties that have not submitted a notification in accordance with the provisions of subparagraph (b).

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to Annex A, B or C shall be subject to the same procedures as for the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention, except that an amendment to Annex A, B or C shall not enter into force with respect to any Party that has made a declaration with respect to amendment to those Annexes in accordance with paragraph 4 of Article 25, in which case any such amendment shall enter into force for such a Party on the ninetieth day after the date of deposit with the depositary of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect to such amendment.

5. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of an amendment to Annex D, E or F:

(a) Amendments shall be proposed according to the procedure in paragraphs 1 and 2 of Article 21;

(b) The Parties shall take decisions on an amendment to Annex D, E or F by consensus; and

(c) A decision to amend Annex D, E or F shall forthwith be communicated to the

### Član 30 Autentični tekstovi

Original ove konvencije, pri čemu su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španski tekstovi jednako autentični, deponuje se kod Generalnog Sekretara Ujedinjenih nacija.

POTVRĐUJUĆI NAVEDENO dolje potpisani, propisno za to ovlašćeni, potpisali su ovu konvenciju. U Stokholmu dana dvadeset drugog maja, dvije hiljade prve godine.

### Aneks A ELIMINACIJA Dio I

Hemikalija	Aktivnost	Posebno izuzeće
Aldrin* CAS: 309-00-2	proizvodnja	nema
	upotreba	lokalni ekto-parazitici insekticid
Hlordan* CAS: 57-74-9	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	upotreba	lokalni ekto-parazitici insekticid termiticid termiticid u zgradama i nasipima/branama termiticid u putevima aditiv ljepilima za ivericu
Dieldrin* CAS: 60-57-1	proizvodnja	nema
	upotreba	u poljoprivrednim aktivnostima
Endrin* CAS: 72-20-8	proizvodnja	nema
	upotreba	nema
Heptaklor* CAS: 76-44-8	proizvodnja	nema
	upotreba	termiticid termiticid u konstrukcijama kuća termiticid (podzemni) obrada drva koristi se u kutijama podzemnih kablova
Heksaklorobenz en CAS: 118-74- 1	proizvodnja	kako je dozvoljeno Potpisnicama navedenim u registru
	upotreba	međuproizvod rastvarač u pesticidu međuproizvod u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji
Mirex* CAS: 2385-85-5	proizvodnja	U skladu sa onim što je dozvoljeno Potpisnicama



Parties by the depositary. The amendment shall enter into force for all Parties on a date to be specified in the decision.

6. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

### **Article 23 Right to vote**

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.

2. A regional economic integration organization, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

### **Article 24 Signature**

This Convention shall be open for signature at Stockholm by all States and regional economic integration organizations on 23 May 2001, and at the United Nations Headquarters in New York from 24 May 2001 to 22 May 2002.

### **Article 25 Ratification, acceptance, approval or accession**

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the depositary.

2. Any regional economic integration

		nabrojanim u Registru
	upotreba	termiticid
Toksafen* CAS: 8001-35-2	proizvodnja	nema
	upotreba	nema
	proizvodnja	nema
Poliklorirani bifenili (PCB)*	upotreba	predmeti u upotrebi u skladu s odredbama Dijela II ovogAneksa

Napomene:

- (i) Ukoliko nije drugačije određeno u ovoj konvenciji, količine hemikalije koja se pojavljuje u tragovima kao nenamjerno proizvedena zagađujuća supstanca u proizvodima i artiklima ne treba da budu navedene u ovom aneksu;
- (ii) Ova napomena ne smatra se proizvodnjom i specifičnim izuzetkom u svrhe stava 2 člana 3. Količine hemikalije koja je sastojak artikala proizvedenih ili su već bili u upotrebi prije ili na dan stupanja odgovarajuće obaveze u pogledu date hemikalije, ne treba navoditi u ovom aneksu, pod uslovom da je Potpisnica obavijestila Sekretarijat da dati tip artikla ostaje u upotrebi u okvirima date Potpisnice. Sekretarijat će takvo obavještenje učiniti javno dostupnim;
- (iii) Ova napomena, koja se ne primjenjuje na hemikaliju koja je obilježena zvjezdicom pored naziva u koloni hemikalija u Dijelu I ovog aneksa, ne smatra se posebnim izuzetkom u pogledu proizvodnje i upotrebe u svrhe stava 2 člana 3. S obzirom da se ne očekuje da značajne količine date hemikalije dopiju do ljudi i životne sredine prilikom proizvodnje i upotrebe poluproizvoda u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji, data Potpisnica, nakon obavještanja Sekretarijata, može dozvoliti proizvodnju i upotrebu određene količine hemikalije koja je navedena u ovom Aneksu

organization that becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Convention. Any such organization shall also inform the depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification in the extent of its competence.

4. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may declare that, with respect to it, any amendment to Annex A, B or C shall enter into force only upon the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect thereto.

#### **Article 26** **Entry into force**

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For the purpose of paragraphs 1 and 2, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not

kao intermedijer dobijen u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji koja se hemijski transformiše prilikom dobijanja drugih hemikalija, a koje prema kriterijumima iz stava 1 Aneksa D ne posjeduju svojstva dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci. Ovo obavještenje treba da sadrži informacije o ukupnoj proizvodnji i upotrebi hemikalije ili realnu procjenu ovakve informacije i informacije u vezi sa procesom u zatvorenom sistemu, na određenoj lokaciji uključujući količinu polaznog netransformisanog materijala i nenamjerno kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u tragovima, a koji je prisutan u finalnom proizvodu. Ovaj postupak se primjenjuje osim ako nije drugačije navedeno u ovom aneksu. Sekretarijat će staviti takva obavještenja na raspolaganje Konferenciji Potpisnica i javnosti. Takva proizvodnja ili upotreba neće se smatrati posebnim izuzetkom proizvodnje ili upotrebe. Takva proizvodnja i upotreba prestaju nakon desetogodišnjeg perioda, izuzev ukoliko Potpisnica ne podnese novo obavještenje Sekretarijatu. U tom slučaju se period produžava za još deset godina izuzev ako Konferencija Potpisnica, nakon procjene proizvodnje i upotrebe, ne odluči drugačije. Procedura obavješćavanja se može ponavljati;

(iv) Sve posebne izuzetke u ovom aneksu mogu primjenjivati Potpisnice koje su registrovale izuzetke u odnosu na njih u skladu sa odredbama člana 4, sa izuzetkom upotrebe polihlorovanih bifenila u artiklima koja se koristi u skladu sa odredbama Dijela II ovog Aneksa, koje mogu da koriste sve Potpisnice.

#### **Dio II** **Polihlorovani bifenili**

Svaka Potpisnica će:

(a) u cilju eliminisanja upotrebe polihlorovanih bifenila u opremi (npr. transformatorima, kondenzatorima ili drugim posudama koje sadrže tečnost) do 2025. godine, što podliježe reviziji Konferencije Potpisnica, preduzeti akcije u skladu sa sljedećim prioritetima:

(i) uložiti odlučne napore da se identifikuje,

be counted as additional to those deposited by member States of that organization.

### **Article 27 Reservations**

No reservations may be made to this Convention.

### **Article 28 Withdrawal**

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon the expiry of one year from the date of receipt by the depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

### **Article 29 Depositary**

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of this Convention.

### **Article 30 Authentic texts**

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention. Done at Stockholm on this twenty-second day of May, two thousand and one.

### **Annex A ELIMINATION Part I**

Chemical	Activity	Specific exemption
----------	----------	--------------------

obilježi i povuče iz upotrebe oprema koja sadrži više od 10 procenata polihlorovanih bifenila i ima zapreminu veću od 5 litara;

- (ii) uložiti odlučne napore da se identifikuje, obilježi i povuče iz upotrebe oprema koja sadrži više od 0,05 procenata polihlorovanih bifenila i ima zapreminu veću od 5 litara;
- (iii) nastojati da se identifikuje i povuče iz upotrebe oprema koja sadrži preko 0,005 procenata polihlorovanih bifenila i ima zapreminu veću od 0,05 litara;

(b) u skladu sa prioritetima u tački (a) ovog stava, unaprijediti sljedeće mjere za smanjenje izloženosti i smanjenje rizika u cilju kontrole upotrebe polihlorovanih bifenila:

- (i) polihlorovane bifenile koristiti samo u neoštećenoj opremi i nepropusnoj opremi i samo na mjestima gdje je moguće da se rizik od ispuštanja u životnu sredinu svede na najmanju mjeru i brzo ukloni;
- (ii) polihlorovane bifenile ne koristiti u opremi na mjestima na kojima se vrši proizvodnja ili prerada hrane ili hrane za životinje;
- (iii) kad se oprema koja sadrži polihlorovane bifenile koristi u naseljenim mjestima, uključujući škole i bolnice, primijeniti sve odgovarajuće mjere zaštite od kvara na električnim instalacijama koji može da dovede do požara, kao i mjere redovnog nadzora opreme zbog opasnosti od curenja;

(c) bez obzira na stav 2 člana 3, obezbijediti da se oprema koja sadrži polihlorovane bifenile, kako je opisano u tački (a) ovog stava, ne izvozi ili ne uvozi izuzev u svrhu upravljanja otpadom na način bezbjedan po životnu sredinu;

(d) ne dozvoliti regeneraciju tečnosti sa sadržajem polihlorovanih bifenila većim od 0,005 procenata u svrhe ponovnog korišćenja u drugoj opremi, osim za potrebe održavanja i servisiranja;

(e) uložiti odlučne napore koji obezbjeđuju upravljanje otpadom koji sadrži tečnosti sa polihlorovanim bifenilima i kontaminiranu opremu sa sadržajem polihlorovanih bifenila većim od 0,005 procenata na način bezbjedan po životnu sredinu, u skladu sa stavom 1 člana 6, što je prije moguće ali ne kasnije od 2028. godine, što podlježe reviziji Konferencije Potpisnica;

Aldrin* CAS No: 309-00-2	Production	None
	Use	Local ectoparasiticide Insecticide
Chlordane* CAS No: 57-74-9	Production	As allowed for the Parties listed in the Register
	Use	Local ectoparasiticide Insecticide Termiticide Termiticide in buildings and dams Termiticide in roads Additive in plywood adhesives
Dieldrin* CAS No: 60-57-1	Production	None
	Use	In agricultural operations
Endrin* CAS No: 72-20-8	Production	None
	Use	None
Heptachlor* CAS No: 76-44-8	Production	None
	Use	Termiticide Termiticide in structures of houses Termiticide (subterranean) Wood treatment In use in underground cable boxes
Hexachlorobenzene CAS No: 118-74-1	Production	As allowed for the Parties listed in the Register
	Use	Intermediate Solvent in pesticide Closed system site limited intermediate
Mirex* CAS No: 2385-85-5	Production	As allowed for the Parties listed in the Register
	Use	Termiticide
Toxaphene* CAS No: 8001-35-2	Production	None
	Use	None
Polychlorinated Biphenyls (PCB)*	Production	None
	Use	Articles in use in accordance with the provisions of Part II of this Annex

Notes:

- (i) Except as otherwise specified in this Convention, quantities of a chemical occurring as unintentional trace

(f) umjesto napomene (ii) u Dijelu I ovog Aneksa, nastojati da se identifikuju drugi proizvodi koji sadrže preko 0,005 procenata polihlorovanih bifenila (npr. kablovske obloge, reparirane zaptivače i obojene predmete) i upravljati njima u skladu sa stavom 1 člana 6;

(g) pripremiti izvještaj svakih pet godina o napretku u eliminisanju polihlorovanih bifenila i dostaviti ga Konferenciji Potpisnica u skladu sa članom 15;

(h) Konferencija Potpisnica će kada je to potrebno, prilikom procjena koje se odnose na polihlorovane bifenile uzeti u obzir izvještaje iz tačke (g) ovog stava. Konferencija Potpisnica će razmotriti napredak u pravcu eliminisanja polihlorovanih bifenila u petogodišnjim intervalima ili u drugom periodu, kako je potrebno, uzimajući u obzir date izvještaje.

## Aneks B OGRANIČENJA Dio I

Hemikalija	Aktivnost	Prihvatljiva namjena ili posebno izuzeće
DDT (1,1,1-trihloro-2,2-bis(4-hlorofenil)etan) CAS: 50-29-3	proizvodnja	<u>Prihvatljiva namjena:</u> Upotreba za kontrolu prenosioaca bolesti u skladu s Dijelom II ovog Aneksa <u>Posebni izuzetci:</u> Međuproizvod u proizvodnji dikofola Međuproizvod - intermedijar

contaminants in products and articles shall not be considered to be listed in this Annex;

- (ii) This note shall not be considered as a production and use specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Quantities of a chemical occurring as constituents of articles manufactured or already in use before or on the date of entry into force of the relevant obligation with respect to that chemical, shall not be considered as listed in this Annex, provided that a Party has notified the Secretariat that a particular type of article remains in use within that Party. The Secretariat shall make such notifications publicly available;
- (iii) This note, which does not apply to a chemical that has an asterisk following its name in the Chemical column in Part I of this Annex, shall not be considered as a production and use specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Given that no significant quantities of the chemical are expected to reach humans and the environment during the production and use of a closed-system site-limited intermediate, a Party, upon notification to the Secretariat, may allow the production and use of quantities of a chemical listed in this Annex as a closed-system site-limited intermediate that is chemically transformed in the manufacture of other chemicals that, taking into consideration the criteria in paragraph 1 of Annex D, do not exhibit the characteristics of persistent organic pollutants. This notification shall include information on total production and use of such chemical or a reasonable estimate of such information and information regarding the nature of the closed-system site-limited process including the amount of any non-transformed and unintentional trace contamination of the persistent organic pollutant-starting material in the final product.

	upotreba	<u>Prihvatljiva namjena:</u> Upotreba za kontrolu prenosioca bolesti u skladu s Dijelom II ovog Aneksa <u>Posebni izuzetci:</u> Proizvodnja dikofola Međuproizvod - intermedijar
--	----------	--

#### Napomene:

- (i) Ukoliko nije drugačije precizirano u ovoj konvenciji, količine hemikalija koje se javljaju kao nenamjerno proizvedene zagađujuće supstance u tragovima u proizvodima i artiklima ne treba da budu navedene u ovom aneksu;
- (ii) Ova napomena se ne odnosi na proizvodnju i upotrebu kao prihvatljivu namjenu ili poseban izuzetak u skladu sa stavom 2 člana 3. Količine hemikalije koje se javljaju kao sastojci artikala koji su proizvedeni ili su već bili u upotrebi prije ili na dan stupanja na snagu odgovarajuće obaveze u pogledu date hemikalije, ne treba da budu navedene u ovom aneksu, u slučaju da je Potpisnica obavijestila Sekretarijat da određeni tip artikla ostaje u upotrebi unutar te Potpisnice. Sekretarijat će staviti ta obavještenja na raspolaganje javnosti;
- (iii) Ova napomena neće se smatrati kao poseban izuzetak od proizvodnje i upotrebe u skladu sa stavom 2 člana 3. S obzirom da se ne očekuje da znatne količine dospiju do ljudi i životne sredine prilikom proizvodnje i upotrebe intermedijera u zatvorenom sistemu određenog kapaciteta, po obavještanju Sekretarijata, Potpisnica može da dozvoli proizvodnju i upotrebu određenih količina hemikalije navedene u ovom aneksu kao intermedijer dobijen u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji, koja se hemijski transformiše prilikom dobijanja drugih hemikalija i koja prema kriterijumima iz stava 1 Aneksa D ne posjeduje svojstva dugotrajne organske zagađujuće supstance. Ovo obavještenje treba da sadrži informacije o ukupnoj proizvodnji i upotrebi hemikalije ili

This procedure applies except as otherwise specified in this Annex. The Secretariat shall make such notifications available to the Conference of the Parties and to the public. Such production or use shall not be considered a production or use specific exemption. Such production and use shall cease after a ten-year period, unless the Party concerned submits a new notification to the Secretariat, in which case the period will be extended for an additional ten years unless the Conference of the Parties, after a review of the production and use decides otherwise. The notification procedure can be repeated;

- (iv) All the specific exemptions in this Annex may be exercised by Parties that have registered exemptions in respect of them in accordance with Article 4 with the exception of the use of polychlorinated biphenyls in articles in use in accordance with the provisions of Part II of this Annex, which may be exercised by all Parties.

## Part II Polychlorinated biphenyls

Each Party shall:

(a) With regard to the elimination of the use of polychlorinated biphenyls in equipment (e.g. transformers, capacitors or other receptacles containing liquid stocks) by 2025, subject to review by the Conference of the Parties, take action in accordance with the following priorities:

- (i) Make determined efforts to identify, label and remove from use equipment containing greater than 10 per cent polychlorinated biphenyls and volumes greater than 5 litres;
- (ii) Make determined efforts to identify, label and remove from use equipment containing greater than 0.05 per cent polychlorinated biphenyls and volumes greater than 5

realnu procjenu ovakve informacije i informacije u vezi sa procesom u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji, uključujući količinu polaznog materijala koji je netransformisan i nenamjerno kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u tragovima, a koji je prisutan u finalnom proizvodu. Ovaj postupak se primjenjuje izuzev ako nije drugačije navedeno u ovom aneksu. Sekretarijat će staviti takva obavještenja na raspolaganje Konferenciji Potpisnica i javnosti. Ovakva proizvodnja ili upotreba neće se smatrati posebnim izuzetkom od proizvodnje ili upotrebe. Takva proizvodnja i upotreba prestaju nakon desetogodišnjeg perioda, izuzev ukoliko Potpisnica ne podnese novo obavještenje Sekretarijatu. U tom slučaju se period produžava za još deset godina izuzev ako Konferencija potpisnica, nakon procjene proizvodnje i upotrebe, ne odluči drugačije. Procedura obavještanja se može ponavljati;

- (iv) Sve posebne izuzetke u ovom aneksu mogu primjenjivati Potpisnice koje su registrovale izuzetke u odnosu na njih u skladu sa odredbama člana 4.

## Dio II DDT (1,1,1-trihloro-2,2-bis (4-hlorofenil)etan)

1. Proizvodnja i upotreba DDT će biti ukinuta sa izuzetkom Potpisnica koje obavijeste Sekretarijat o namjeri da ga proizvode i/ili koriste. Ovim se uspostavlja Registar DDT koji će biti na raspolaganju javnosti. Sekretarijat vodi DDT registar.

2. Svaka Potpisnica koja proizvodi i/ili koristi DDT ograničiće tu proizvodnju i/ili korišćenje za suzbijanje prenosioca bolesti u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije i smjernicama o korišćenju DDT i kada primjena lokalno bezbjednih, efikasnih i dostupnih alternativa nije na raspolaganju datoj Potpisnici.

3. U slučaju da Potpisnica koja nije navedena u DDT registru odluči da joj je potreban DDT za suzbijanje prenosioca bolesti, obavijestiće Sekretarijat što je prije moguće da se njeno ime doda u DDT registar. Istovremeno će obavijestiti Svjetsku zdravstvenu organizaciju.

litres;

- (iii) Endeavour to identify and remove from use equipment containing greater than 0.005 percent polychlorinated biphenyls and volumes greater than 0.05 litres;

(b) Consistent with the priorities in subparagraph (a), promote the following measures to reduce exposures and risk to control the use of polychlorinated biphenyls:

- (i) Use only in intact and non-leaking equipment and only in areas where the risk from environmental release can be minimised and quickly remedied;
- (ii) Not use in equipment in areas associated with the production or processing of food or feed;
- (iii) When used in populated areas, including schools and hospitals, all reasonable measures to protect from electrical failure which could result in a fire, and regular inspection of equipment for leaks;

(c) Notwithstanding paragraph 2 of Article 3, ensure that equipment containing polychlorinated biphenyls, as described in subparagraph (a), shall not be exported or imported except for the purpose of environmentally sound waste management;

(d) Except for maintenance and servicing operations, not allow recovery for the purpose of reuse in other equipment of liquids with polychlorinated biphenyls content above 0.005 per cent;

(e) Make determined efforts designed to lead to environmentally sound waste management of liquids containing polychlorinated biphenyls and equipment contaminated with polychlorinated biphenyls having a polychlorinated biphenyls content above 0.005 per cent, in accordance with paragraph 1 of Article 6, as soon as possible but no later than 2028, subject to review by

4. Svake tri godine, svaka Potpisnica koja koristi DDT obezbjediće Sekretarijatu i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji informacije o korišćenoj količini, uslovima takvog korišćenja i relevantnosti za strategiju kontrole bolesti od strane Potpisnice, u obliku o kome će odlučiti Konferencija Potpisnica u konsultaciji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom.

5. U cilju smanjivanja i konačnog prestanka korišćenja DDT, Konferencija Potpisnica će podsticati:

(a) svaku potpisnicu koja koristi DDT da razvije i realizuje akcioni plan kao dio plana primjene navedenog u članu 7. Taj akcioni plan obuhvatiće:

- (i) razvoj zakonodavnih i drugih mehanizama u cilju ograničavanja upotrebe DDT samo na suzbijanje prenosioca bolesti;
- (ii) primjenu odgovarajućih alternativnih proizvoda, metoda i strategija, uključujući strategije sprječavanja pojave rezistentnosti u cilju obezbjeđivanja dugotrajnog djelovanja datih alternativa;
- (iii) mjere unapređenja zdravstvene zaštite i smanjivanja učestalosti datog oboljenja.

(b) Potpisnice, da u okviru svojih mogućnosti unapređuju istraživanje i razvoj bezbjednih alternativnih hemijskih i nehemijskih proizvoda, metoda i strategija za Potpisnice koje koriste DDT, koje odgovaraju uslovima datih zemalja i sa ciljem smanjivanja opterećenja na ekonomiju i ljudstvo zbog širenja bolesti. Faktori koje treba unapređivati kada se razmatraju alternative ili kombinacije alternativa treba da uključe i rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu od ovih alternativa. Odgovarajuće alternative za DDT treba da obezbijede manji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu, da budu pogodne za kontrolu oboljenja na osnovu uslova date Potpisnice i na osnovu podataka dobijenih monitoringom.

6. Počevši od prvog zasijedanja Konferencija Potpisnica će najkasnije svake treće godine nakon zasijedanja, uz konsultacije sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, procijeniti kontinuiranu potrebu za korišćenje DDT radi suzbijanja prenosioca bolesti na osnovu raspoloživih naučnih, tehničkih, ekoloških i ekonomskih informacija, uključujući:

the Conference of the Parties;  
 (f) In lieu of note (ii) in Part I of this Annex, endeavour to identify other articles containing more than 0.005 per cent polychlorinated biphenyls (e.g. cable-sheaths, cured caulk and painted objects) and manage them in accordance with paragraph 1 of Article 6;

(g) Provide a report every five years on progress in eliminating polychlorinated biphenyls and submit it to the Conference of the Parties pursuant to Article 15;

(h) The reports described in subparagraph (g) shall, as appropriate, be considered by the Conference of the Parties in its reviews relating to polychlorinated biphenyls. The Conference of the Parties shall review progress towards elimination of polychlorinated biphenyls at five year intervals or other period, as appropriate, taking into account such reports.

(a) proizvodnju i korišćenje DDT i uslove navedene u stavu 2 ;

(b) raspoloživost, pogodnost i primjenjivost alternativa za DDT; i

(c) napredak u jačanju kapaciteta zemalja da bezbjedno uvedu upotrebu takvih alternativa.

7. Potpisnica može bilo kada da povuče svoje ime iz DDT registra na osnovu pisanog obavještenja Sekretarijatu. Povlačenje stupa na snagu datumom navedenim u obavještenju.

### Aneks C

#### NENAMJERNA PROIZVODNJA

Dio I: Dugotrajne organske zagađujuće supstance koje podliježu zahtjevima člana 5

Ovaj aneks se odnosi na sljedeće dugotrajne organske zagađujuće supstance kad se nenamjerno proizvode i ispuštaju iz antropogenih izvora:

Hemikalija
Polihlorovani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani (PCDD/PCDF) Heksahlorobenzen (HCB) (CAS br.: 118-74-1) Polihlorovani bifenili (PCB)

#### Dio II: Kategorije izvora

Polihlorovani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksahlorobenzen i polihlorovani bifenili nenamjerno se proizvode i ispuštaju iz termičkih procesa u kojima učestvuje organska materija i hlor kao rezultat nepotpunog sagorijevanja ili hemijske reakcije. Sljedeće kategorije industrijskih izvora imaju visoki potencijal za proizvodnju i ispuštanje ovih hemikalija u životnu sredinu:

(a) insineratori otpada, uključujući i koinsineratore za gradski, opasni ili medicinski otpad i otpadni mulj;

(b) cementne peći za sagorijevanje opasnog otpada;

(c) proizvodnja **pulpe** koristeći elementarni hlor ili hemikalije koje stvaraju elementarni hlor za izbjeljivanje;

(d) sljedeći termički procesi u metalurgiji:

(i) sekundarna proizvodnja bakra;

(ii) postrojenje za sinterovanje u proizvodnji čelika i gvožđa;

(iii) sekundarna proizvodnja aluminijuma;

### Annex B RESTRICTION Part I

Chemical	Activity	Acceptable purpose or specific exemption
DDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis(4-chlorophenyl)ethane) CAS No: 50-29-3	Production	Acceptable purpose: Disease vector control use in accordance with Part II of this Annex Specific exemption: Intermediate in production of dicofol Intermediate



	Use	Acceptable purpose: Disease vector control in accordance with Part II of this Annex Specific exemption: Production of dicofol Intermediate
--	-----	--

Notes:

- (i) Except as otherwise specified in this Convention, quantities of a chemical occurring as unintentional trace contaminants in products and articles shall not be considered to be listed in this Annex;
- (ii) This note shall not be considered as a production and use acceptable purpose or specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Quantities of a chemical occurring as constituents of articles manufactured or already in use before or on the date of entry into force of the relevant obligation with respect to that chemical, shall not be considered as listed in this Annex, provided that a Party has notified the Secretariat that a particular type of article remains in use within that Party. The Secretariat shall make such notifications publicly available;
- (iii) This note shall not be considered as a production and use specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Given that no significant quantities of the chemical are expected to reach humans and the environment during the production and use of a closed-system site-limited intermediate, a Party, upon notification to the Secretariat, may allow the production and use of quantities of a chemical listed in this Annex as a closed-system site-limited intermediate that is chemically transformed in the manufacture of other chemicals that,

(iv) sekundarna proizvodnja cinka.

Dio III: Kategorije izvora

Polihlorovani dibenzo-*p*-dioksini i dibenzofurani, heksahlorobenzen i polihlorovani bifenili takođe mogu da se nenamjerno proizvode i ispuštaju iz sljedećih kategorija izvora, uključujući:

- (a) sagorijevanje otpada na otvorenom, uključujući paljenje deponija;
- (b) termičke procese u metalurškoj industriji koji nijesu pomenuti u Dijelu II;
- (c) izvore sagorijevanja u domaćinstvima;
- (d) postrojenja na fosilna goriva i industrijske kotlove;
- (e) instalacije za loženje na drvo i one koje koriste biomasu kao gorivo;
- (f) specifične hemijske proizvodne procese u kojima se oslobađaju nenamjerno proizvedene dugotrajne organske zagađujuće supstance, posebno proizvodnju hlorofenola i hloranila;
- (g) krematorijume;
- (h) motorna vozila, naročito ona koja koriste olovni benzin;
- (i) uništavanje životinjskih leševa;
- (j) bojenje (korišćenjem hloranila) i obrada (sa baznom ekstrakcijom) tekstila i kože;
- (k) postrojenja za sječenje i dalje tretiranje rashodovanih vozila;
- (l) pretapanje bakarnih kablova;
- (m) rafinerije otpadnih ulja.

Dio IV: Značenje izraza

1. U okviru ovog aneksa:

- (a) polihlorovani bifenili su aromatična jedinjenja formirana na takav način da atomi vodonika na molekulu bifenila (dva benzenova prstena vezana jednom ugljenik-ugljenik vezom) mogu da se zamijene sa do deset atoma hlora; i
- (b) polihlorovani dibenzo-*p*-dioksini i polihlorovani dibenzofurani su triciklična, aromatična jedinjenja formirana od dva benzenova prstena povezana sa dva atoma kiseonika u polihlorovanim dibenzo-*p*-dioksinima i jednim atomom kiseonika i jednom ugljenik-ugljenik vezom u polihlorovanim dibenzofuranima i atomima vodonika od kojih do osam može biti zamijenjeno atomima hlora.

taking into consideration the criteria in paragraph 1 of Annex D, do not exhibit the characteristics of persistent organic pollutants. This notification shall include information on total production and use of such chemical or a reasonable estimate of such information and information regarding the nature of the closed-system site-limited process including the amount of any non-transformed and unintentional trace contamination of the persistent organic pollutant-starting material in the final product. This procedure applies except as otherwise specified in this Annex. The Secretariat shall make such notifications available to the Conference of the Parties and to the public. Such production or use shall not be considered a production or use specific exemption. Such production and use shall cease after a ten-year period, unless the Party concerned submits a new notification to the Secretariat, in which case the period will be extended for an additional ten years unless the Conference of the Parties, after a review of the production and use decides otherwise. The notification procedure can be repeated;

- (iv) All the specific exemptions in this Annex may be exercised by Parties that have registered in respect of them in accordance with Article 4.

#### Part II

##### DDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis(4-chlorophenyl)ethane)

1. The production and use of DDT shall be eliminated except for Parties that have notified the Secretariat of their intention to produce and/or use it. A DDT Register is hereby established and shall be available to the public. The Secretariat shall maintain the DDT Register.
2. Each Party that produces and/or uses DDT shall restrict such production and/or use for disease vector control in accordance

2. U ovom aneksu, toksičnost polihlorovanih dibenzo-*p*-dioksina i dibenzofurana izražava se uz pomoć koncepta ekvivalenta toksičnosti koji predstavlja mjeru relativne toksične aktivnosti različitih kongenera polihlorovanih dibenzo-*p*-dioksina i dibenzofurana i koplanarnih polihlorovanih bifenila u odnosu na 2,3,7,8-tetrahlrodibenzo-*p*-dioksin. Vrijednosti faktora ekvivalenta toksičnosti koji se koristi u svrhe ove konvencije biće u skladu sa prihvaćenim međunarodnim standardima, počevši od vrijednosti faktora ekvivalenta toksičnosti sisara utvrđenog od Svjetske zdravstvene organizacije iz 1998 za polihlorovane dibenzo-*p*-dioksine i dibenzofurane i koplanarne polihlorovane bifenile. Koncentracije su izražene u ekvivalentima toksičnosti.

#### Dio V: Opšte smjernice za najbolje dostupne tehnike i najbolje prakse po životnu sredinu

Ovaj dio određuje opšte smjernice Potpisnicama za sprječavanje ili smanjivanje ispuštanja hemikalija navedenih u Dijelu I.

#### A. Opšte preventivne mjere koje se odnose na najbolje dostupne tehnike i najbolje prakse po životnu sredinu

Prioritet treba dati razmatranju pristupa za sprječavanje nenamjerne proizvodnje i ispuštanja hemikalija navedenih u Dijelu I. Korisne mjere mogu da obuhvate:

- (a) korišćenje tehnologije sa niskom količinom otpada;
- (b) korišćenje manje opasnih supstanci;
- (c) promovisanje regeneracije i recikliranja otpada i supstanci koje nastaju i koriste se u određenim procesima;
- (d) zamjena ulaznih materijala koji su dugotrajne organske zagađujuće supstance ili gde postoji direktna veza između ovih materijala i oslobođenih dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci iz izvora;
- (e) Programi dobrog upravljanja i preventivnog održavanja sistema;
- (f) Unapređenja upravljanja otpadom u cilju prestanka nekontrolisanog sagorjevanja otpada na otvorenom, uključujući i paljenje deponija. Prilikom razmatranja

with the World Health Organization recommendations and guidelines on the use of DDT and when locally safe, effective and affordable alternatives are not available to the Party in question.

3. In the event that a Party not listed in the DDT Register determines that it requires DDT for disease vector control, it shall notify the Secretariat as soon as possible in order to have its name added forthwith to the DDT Register. It shall at the same time notify the World Health Organization.

4. Every three years, each Party that uses DDT shall provide to the Secretariat and the World Health Organization information on the amount used, the conditions of such use and its relevance to that Party's disease management strategy, in a format to be decided by the Conference of the Parties in consultation with the World Health Organization.

5. With the goal of reducing and ultimately eliminating the use of DDT, the Conference of the Parties shall encourage:

(a) Each Party using DDT to develop and implement an action plan as part of the implementation plan specified in Article 7. That action plan shall include:

- (i) Development of regulatory and other mechanisms to ensure that DDT use is restricted to disease vector control;
- (ii) Implementation of suitable alternative products, methods and strategies, including resistance management strategies to ensure the continuing effectiveness of these alternatives;
- (iii) Measures to strengthen health care and to reduce the incidence of the disease.

(b) The Parties, within their capabilities, to promote research and development of safe alternative chemical and non-chemical products, methods and strategies for Parties using DDT, relevant to the conditions of those countries and with the goal of decreasing the human and economic burden of disease. Factors to be promoted when considering alternatives or combinations of

prijedloga za izgradnju novih deponija, treba razmotriti alternative kao što su aktivnosti za svođenje na minimum gradskog i medicinskog otpada, uključujući obnavljanje resursa, ponovo korišćenje, recikliranje, razvrstavanje otpada i promovisanje proizvoda koji generišu manje otpada. U okviru ovog pristupa potrebno je pažljivo razmotriti probleme zdravstvene zaštite;

(g) Smanjenje udijela ovih hemikalija kao zagađujućih supstanci u proizvodima;

(h) Izbjegavanje korišćenja elementarnog hlora ili hemikalija koje stvaraju elementarni hlor za izbeljivanje.

## B. Najbolje dostupne tehnike

Koncept najbolje dostupnih tehnika nije usmjeren na propisivanje neke određene tehnike ili tehnologije, već na razmatranje tehničkih karakteristika određenog postrojenja, njegove geografske lokacije i lokalnih uslova životne sredine. Odgovarajuće tehnike kontrole u cilju smanjenja oslobađanja hemikalija navedenih u Dijelu I uglavnom su iste. Kod utvrđivanja najbolje dostupnih tehnika, posebno treba razmotriti, generalno ili u određenim slučajevima, sljedeće faktore, uzimajući u obzir predviđene troškove i koristi, kao i mjere predostrožnosti i prevencije:

(a) opšta razmatranja:

- (i) priroda, efekti i količina datog ispuštanja: tehnike mogu da variraju zavisno od veličine izvora;
- (ii) datumi puštanja u rad novih ili postojećih postrojenja;
- (iii) potrebno vrijeme za uvođenje najbolje dostupnih tehnika;
- (iv) potrošnja i svojstva sirovina korišćenih u procesu i energetska efikasnost;
- (v) potreba za prevencijom ili minimalizacijom ukupnog uticaja ispuštanja i rizika po životnu sredinu;
- (vi) potreba za prevencijom akcidenata u cilju smanjenja posljedica po životnu sredinu;
- (vii) potreba obezbjeđenja zdravstvene zaštite i bezbjednosti na radu;
- (viii) uporedivi procesi, postrojenja ili metodi rada koji su sa uspjehom oprobani u industriji;

alternatives shall include the human health risks and environmental implications of such alternatives. Viable alternatives to DDT shall pose less risk to human health and the environment, be suitable for disease control based on conditions in the Parties in question and be supported with monitoring data.

6. Commencing at its first meeting, and at least every three years thereafter, the Conference of the Parties shall, in consultation with the World Health Organization, evaluate the continued need for DDT for disease vector control on the basis of available scientific, technical, environmental and economic information, including:

- (a) The production and use of DDT and the conditions set out in paragraph 2;
- (b) The availability, suitability and implementation of the alternatives to DDT; and
- (c) Progress in strengthening the capacity of countries to transfer safely to reliance on such alternatives.

7. A Party may, at any time, withdraw its name from the DDT Registry upon written notification to the Secretariat. The withdrawal shall take effect on the date specified in the notification.

#### Annex C

##### UNINTENTIONAL PRODUCTION

Part I: Persistent organic pollutants subject to the requirements of Article 5

This Annex applies to the following persistent organic pollutants when formed and released unintentionally from anthropogenic sources:

Chemical
Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans (PCDD/PCDF) Hexachlorobenzene (HCB) (CAS No: 118-74-1) Polychlorinated biphenyls (PCB)

Part II: Source categories

(ix) tehnološki razvoj i promjene u naučnim saznanjima i shvatanjima.

(b) Opšte mjere smanjenja emisija: Prilikom razmatranja prijedloga za izgradnju novih postrojenja ili znatne izmjene u postojećim postrojenjima koja koriste procese koji oslobađaju hemikalije navedene u ovom aneksu, prioritet u razmatranju treba dati alternativnim procesima, tehnikama ili praksama koje obezbjeđuju sličnu korist, ali koje izbjegavaju nastajanje i oslobađanje takvih hemikalija. U slučajevima kad će se takva postrojenja graditi ili znatno mijenjati, pored mjera prevencije izloženih u odeljku A Dijela V, sljedeće mjere smanjenja takođe bi mogle da se razmotre u određivanju najboljih dostupnih tehnika:

- (i) korišćenje unaprijeđenih metoda za čišćenje odvodnih cjevi za gasove kao što je termička ili katalitička oksidacija, taloženje prašine ili adsorpcija;
- (ii) tretiranje ostataka, otpadnih voda, otpada i kanalizacionog mulja, na primjer toplotnim postupkom ili dovođenjem u inertno stanje ili hemijskim procesima koji ih detoksifikuju;
- (iii) zamjena procesa u cilju smanjivanja ili eliminisanja ispuštanja, kao što je prelaz na zatvorene sisteme;
- (iv) modifikacija procesnih projekata radi poboljšavanja sagorijevanja i spriječavanja nastajanja hemikalija navedenih u ovom Aneksu, putem kontrole parametara kao što je temperatura insineracije ili vrijeme trajanja.

C. Najbolje prakse po životnu sredinu

Konferencija Potpisnica može da razvije smjernice u pogledu najboljih praksi po životnu sredinu.

#### Aneks D

##### ZAHTJEVI U POGLEDU INFORMISANJA I KRITERIJUMA ZA PROVJERU

1. Potpisnica koja dostavlja prijedlog za stavljanje određene hemikalije na spisak u Aneksu A, B, i/ili C identifikovaće hemikaliju kako je opisano u tački (a) ovog stava i pružiti informacije o datoj hemikaliji i proizvodima njene transformacije kada je potrebno, u vezi sa kriterijumima za provjeru utvrđenim u tačkama (b) do (e) ovog stava:

Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans, hexachlorobenzene and polychlorinated biphenyls are unintentionally formed and released from thermal processes involving organic matter and chlorine as a result of incomplete combustion or chemical reactions. The following industrial source categories have the potential for comparatively high formation and release of these chemicals to the environment:

(a) Waste incinerators, including co-incinerators of municipal, hazardous or medical waste or of sewage sludge;

(b) Cement kilns firing hazardous waste;

(c) Production of pulp using elemental chlorine or chemicals generating elemental chlorine for bleaching;

(d) The following thermal processes in the metallurgical industry:

- (i) Secondary copper production;
- (ii) Sinter plants in the iron and steel industry;
- (iii) Secondary aluminium production;
- (iv) Secondary zinc production.

### Part III: Source categories

Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans, hexachlorobenzene and polychlorinated biphenyls may also be unintentionally formed and released from the following source categories, including:

(a) Open burning of waste, including burning of landfill sites;

(b) Thermal processes in the metallurgical industry not mentioned in Part II;

(c) Residential combustion sources;

(d) Fossil fuel-fired utility and industrial boilers;

(e) Firing installations for wood and other biomass fuels;

(f) Specific chemical production processes releasing unintentionally formed persistent organic pollutants, especially production of chlorophenols and chloranil;

(g) Crematoria;

(h) Motor vehicles, particularly those burning

(a) hemijski identitet:

- (i) naziv, uključujući trgovački naziv ili nazive, komercijalni naziv ili nazive i sinonime, RegistarSKI broj Službe hemijskih abstrakta (CAS No.), naziv po IUPAC (Međunarodna unija za čistu i primjenjenu hemiju) nomenklaturi; i
- (ii) strukturu, uključujući specifikaciju izomera, gde je potrebno, i strukturu hemijske klase;

(b) dugotrajnost:

- (i) Dokaz da je vrijeme poluraspada hemikalije u vodi duže od dva mjeseca, ili da je vrijeme njenog poluraspada u zemljištu duže od šest mjeseci, ili da je vrijeme njenog poluraspada u sedimentu duže od šest mjeseci; ili
- (ii) dokaz da je data hemikalija dovoljno perzistentna, tako da se opravdava njeno razmatranje u okviru ove konvencije;

(c) bioakumulacija;

- (i) dokaz da je faktor bio-koncentracije hemikalije ili bio-akumulacije, kod vodenih vrsta veći od 5000 ili, u nedostatku takvih podataka, da je log Kow (logaritamska vrijednost odnosa oktanol:voda) veći od 5;
- (ii) dokaz da hemikalija predstavlja i druge razloge za zabrinutost, kao što je visoka bioakumulacija u drugim vrstama, visoka toksičnost ili ekotoksičnost; ili
- (iii) monitoring podataka u biotama, koji ukazuju da je potencijal bioakumulacije date hemikalije dovoljan da opravda njeno razmatranje u okviru ove konvencije;

(d) potencijal za transport na velike udaljenosti u životnoj sredini;

- (i) nivoi hemikalije mjereni na lokacijama udaljenim od izvora njenog ispuštanja, koji izazivaju zabrinutost;
- (ii) podaci dobijeni monitoringom koji pokazuju da se transport date hemikalije na velike udaljenosti u životnoj sredini, sa potencijalom za prenos u životnu sredinu prijema, možda odigrao putem vazduha, vode ili migratornih vrsta; ili
- (iii) sudbina u životnoj sredini i/ili model rezultati koji pokazuju da data hemikalija ima potencijal za transport na velike udaljenosti u životnoj sredini putem vazduha, vode ili migratornih vrsta, sa potencijalom za prenos u prijemnu životnu sredinu na lokacijama udaljenim od

- leaded gasoline;
- (i) Destruction of animal carcasses;
- (j) Textile and leather dyeing (with chloranil) and finishing (with alkaline extraction);
- (k) Shredder plants for the treatment of end of life vehicles;
- (l) Smouldering of copper cables;
- (m) Waste oil refineries.

#### Part IV: Definitions

##### 1. For the purposes of this Annex:

(a) "Polychlorinated biphenyls" means aromatic compounds formed in such a manner that the hydrogen atoms on the biphenyl molecule (two benzene rings bonded together by a single carbon-carbon bond) may be replaced by up to ten chlorine atoms; and

(b) "Polychlorinated dibenzo-p-dioxins" and "polychlorinated dibenzofurans" are tricyclic, aromatic compounds formed by two benzene rings connected by two oxygen atoms in polychlorinated dibenzo-p-dioxins and by one oxygen atom and one carbon-carbon bond in polychlorinated dibenzofurans and the hydrogen atoms of which may be replaced by up to eight chlorine atoms.

2. In this Annex, the toxicity of polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans is expressed using the concept of toxic equivalency which measures the relative dioxin-like toxic activity of different congeners of polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans and coplanar polychlorinated biphenyls in comparison to 2,3,7,8-tetrachlorodibenzo-p-dioxin. The toxic equivalent factor values to be used for the purposes of this Convention shall be consistent with accepted international standards, commencing with the World Health Organization 1998 mammalian toxic equivalent factor values for polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans and coplanar polychlorinated biphenyls. Concentrations are expressed in toxic equivalents.

##### Part V: General guidance on best available

izvora ispuštanja. Za hemikaliju koja u značajnoj mjeri migrira kroz vazduh, njeno vrijeme poluraspada u vazduhu treba da bude duže od dva dana; i

- (e) negativni efekti
  - (i) dokazi o negativnim efektima po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu koji opravdavaju razmatranje date hemikalije u okviru ove konvencije; ili
  - (ii) podaci o toksičnosti ili ekotoksičnosti koji ukazuju na potencijal štetnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu.

2. Potpisnica predlagač dostaviće izjavu o razlozima za zabrinutost uključujući, gdje je to moguće, poređenje podataka o toksičnosti ili ekotoksičnosti sa utvrđenim ili predviđenim nivoima hemikalije koja nastaje ili se očekuje na osnovu njenog transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini, i kratku izjavu koja ukazuje na potrebu globalne kontrole.

3. Potpisnica predlagač će, koliko god je moguće i uzimajući u obzir njene mogućnosti, obezbjediti dodatne informacije da podrži reviziju prijedloga iz stava 6 člana 8. U razradi takvog prijedloga, Potpisnica može da koristi tehničku ekspertizu iz bilo kog izvora.

#### Aneks E

##### ZAHTJEVI U POGLEDU INFORMACIJA O PROFILU RIZIKA

Cilj revizije je da se procjeni da li određena hemikalija dovodi do značajnih negativnih efekata po zdravlje ljudi i životnu sredinu koji nastaju kao rezultat njenog transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini, i to takvih da će globalna akcija biti opravdana. U tom cilju, razviće se profil rizika koji dalje razrađuje i ocjenjuje informacije na koje se odnosi Aneks D i obuhvata, što je više moguće, sljedeće vrste informacija:

- (a) Izvore, koji sadrže:
  - (i) podatke o proizvodnji, uključujući količinu i lokaciju;
  - (ii) načine upotrebe; i
  - (iii) načine oslobađanja, kao što su ispuštanja, gubici i emisije;

- (b) procjenu opasnosti za krajnju tačku ili krajnje tačke

techniques and best environmental practices

This Part provides general guidance to Parties on preventing or reducing releases of the chemicals listed in Part I.

A. General prevention measures relating to both best available techniques and best environmental practices

Priority should be given to the consideration of approaches to prevent the formation and release of the chemicals listed in Part I. Useful measures could include:

- (a) The use of low-waste technology;
- (b) The use of less hazardous substances;
- (c) The promotion of the recovery and recycling of waste and of substances generated and used in a process;
- (d) Replacement of feed materials which are persistent organic pollutants or where there is a direct link between the materials and releases of persistent organic pollutants from the source;

(e) Good housekeeping and preventive maintenance programmes;

(f) Improvements in waste management with the aim of the cessation of open and other uncontrolled burning of wastes, including the burning of landfill sites. When considering proposals to construct new waste disposal facilities, consideration should be given to alternatives such as activities to minimize the generation of municipal and medical waste, including resource recovery, reuse, recycling, waste separation and promoting products that generate less waste. Under this approach, public health concerns should be carefully considered;

(g) Minimization of these chemicals as contaminants in products;

(h) Avoiding elemental chlorine or chemicals generating elemental chlorine for bleaching.

B. Best available techniques

The concept of best available techniques is

koje izazivaju zabrinutost, uključujući razmatranje toksikoloških interakcija sa većim brojem hemikalija;

(c) sudbina hemikalije u životnoj sredini, uključujući podatke i informacije o hemikaliji, fizičkim osobinama hemikalije, kao i, dugotrajnost i način na koji su one povezane sa njenim transportom u životnoj sredini, prenosom unutar i između ekoloških cjelina, degradaciju i transformaciju u druge hemikalije. Određivanje faktora biokoncentracije ili faktora bioakumulacije, na osnovu izmjerenih vrijednosti, biće dostupni izuzev kad su podaci monitoringa dovoljni za ovu potrebu;

(d) podaci o monitoringu;

(e) podatke o izloženosti naročito u lokalnim područjima, kao rezultat transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini uključujući informacije o bio-raspoloživosti;

(f) raspoložive nacionalne i međunarodne procjene ili profile rizika i informacije o obilježavanju i klasifikaciji prema opasnosti, i

(g) status date hemikalije u skladu sa međunarodnim konvencijama.

Aneks F  
INFORMACIJE O SOCIO-EKONOMSKIM  
RAZMATRANJIMA

Treba uraditi procjenu u pogledu eventualnih kontrolnih mjera za hemikalije koje se razmatraju za uključivanje u ovu konvenciju, obuhvatajući ukupan opseg opcija, uključujući upravljanje i eliminaciju. Za ovu svrhu, treba obezbijediti relevantne informacije u vezi sa socioekonomskim razmatranjima eventualnih kontrolnih mjera na osnovu kojih bi Konferencija Potpisnica mogla da donose odluku. Takve informacije treba da daju uvid u različite mogućnosti i uslove kod Potpisnica i treba da obuhvate činioce sa sljedeće indikativne liste:

(a) Efektivnost i efikasnost mogućih kontrolnih mjera u cilju smanjenja rizika:

(i) tehničku izvodljivost; i

(ii) troškove, uključujući troškove zaštite životne sredine i zdravstvene zaštite;

not aimed at the prescription of any specific technique or technology, but at taking into account the technical characteristics of the installation concerned, its geographical location and the local environmental conditions. Appropriate control techniques to reduce releases of the chemicals listed in Part I are in general the same. In determining best available techniques, special consideration should be given, generally or in specific cases, to the following factors, bearing in mind the likely costs and benefits of a measure and consideration of precaution and prevention:

(a) General considerations:

- (i) The nature, effects and mass of the releases concerned: techniques may vary depending on source size;
- (ii) The commissioning dates for new or existing installations;
- (iii) The time needed to introduce the best available technique;
- (iv) The consumption and nature of raw materials used in the process and its energy efficiency;
- (v) The need to prevent or reduce to a minimum the overall impact of the releases to the environment and the risks to it;
- (vi) The need to prevent accidents and to minimize their consequences for the environment;
- (vii) The need to ensure occupational health and safety at workplaces;
- (viii) Comparable processes, facilities or methods of operation which have been tried with success on an industrial scale;
- (ix) Technological advances and changes in scientific knowledge and understanding.

(b) General release reduction measures: When considering proposals to construct new facilities or significantly modify existing facilities using processes that release chemicals listed in this Annex, priority consideration should be given to alternative processes, techniques or practices that have similar usefulness but which avoid the formation and release of such chemicals. In cases where such facilities will be

(b) Alternative (proizvoda i procesa):

- (i) tehničku izvodljivost,
- (ii) troškove, uključujući troškove zaštite životne sredine i zdravstvene zaštite;
- (iii) efektivnost;
- (iv) rizik;
- (v) raspoloživost; i
- (vi) dostupnost;

(c) Pozitivne i/ili negativne uticaje na društvo prilikom sprovođenja mogućih kontrolnih mjera:

- (i) zdravlje, uključujući zdravstvenu zaštitu, zdravu životnu sredinu i zaštitu na radu;
- (ii) poljoprivreda, uključujući vodoprivreda i šumarstvo;
- (iii) biote (biodiverzitet);
- (iv) ekonomski aspekti;
- (v) kretanje u pravcu održivog razvoja; i
- (vi) socijalni troškovi;

(d) Otpad i implikacije odlaganja (naročito zaliha napuštenih pesticida i čišćenje kontaminiranih lokacija):

- (i) tehnička izvodljivost; i
- (ii) troškovi;

(e) Dostupnost informacija i edukacija javnosti;

(f) Status kapaciteta kontrole i monitoringa; i

(g) Preduzete akcije nacionalne ili regionalne kontrole, uključujući informacije o alternativama i druge informacije relevantne za upravljanje rizikom.

Aneks G

ARBITRAŽA I POSTUPAK MIRNOG RJEŠAVANJA  
SPOROVA

(Odluka Konferencije Potpisnica SC-1/2)

Dio I: Arbitražni postupak

U slučajevima navedenim u stavu 2(a) član 18 Konvencije primijeniće se sljedeći Arbitražni postupak:

Član 1

1. Potpisnica može pokrenuti arbitražni postupak na osnovu člana 18 Konvencije upućivanjem pisanog obavještenja drugoj strani u sporu. Uz obavještenje se prilaže zahtjev zajedno sa pratećim dokumentima,



constructed or significantly modified, in addition to the prevention measures outlined in section A of Part V the following reduction measures could also be considered in determining best available techniques:

- (i) Use of improved methods for flue-gas cleaning such as thermal or catalytic oxidation, dust precipitation, or adsorption;
- (ii) Treatment of residuals, wastewater, wastes and sewage sludge by, for example, thermal treatment or rendering them inert or chemical processes that detoxify them;
- (iii) Process changes that lead to the reduction or elimination of releases, such as moving to closed systems;
- (iv) Modification of process designs to improve combustion and prevent formation of the chemicals listed in this Annex, through the control of parameters such as incineration temperature or residence time.

#### C. Best environmental practices

The Conference of the Parties may develop guidance with regard to best environmental practices.

#### Annex D INFORMATION REQUIREMENTS AND SCREENING CRITERIA

1. A Party submitting a proposal to list a chemical in Annexes A, B and/or C shall identify the chemical in the manner described in subparagraph (a) and provide the information on the chemical, and its transformation products where relevant, relating to the screening criteria set out in subparagraphs (b) to (e):

##### (a) Chemical identity:

- (i) Names, including trade name or names, commercial name or names and synonyms, Chemical Abstracts Service (CAS) Registry number, International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) name;

uz navođenje predmeta spora, uključujući i članove Konvencije čije je tumačenje ili primjena predmet spora pred arbitražom.

2. Podnosilac zahtjeva obavještava Sekretarijat, da će strane u sporu na osnovu člana 18 Konvencije, iznijeti predmet spora pred arbitražu. U prilogu ovog obavještenja dostavlja se obavještenje o Arbitraži i zahtjev zajedno sa pratećim dokumentima, iz stava 1 ovog člana. Sekretarijat dostavlja dobijenu informaciju svim potpisnicama Konvencije.

#### Član 2

1. Ukoliko je u vezi spora pokrenut arbitražni postupak u skladu sa članom 1, osniva se arbitražno vijeće koje se sastoji od tri člana.

2. Svaka od strana u sporu imenuje svog arbitra. Imenovani arbitri u međusobnom dogovoru, biraju trećeg arbitra, koji je istovremeno i Predsjednik vijeća. Predsjednik vijeća ne može imati državljanstvo i prebivalište na teritoriji jedne od strana u sporu, ne može biti zaposlen kod bilo koje od strana ili uključen u spor u bilo kom drugom svojstvu.

3. Ukoliko u sporu učestvuju više od dvije strane, strane koje imaju zajednički interes imenuju zajedničkog arbitra na osnovu sporazuma.

4. Ukoliko se bilo koje mjesto arbitra uprazni, novo imenovanje sprovodi se na način propisan za prvo imenovanje.

5. Ukoliko strane u sporu ne mogu da postignu saglasnost oko predmeta spora, arbitražno vijeće utvrđuje predmet spora, prije izbora Predsjednika vijeća.

#### Član 3

1. Ukoliko jedna strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca od dana prijema obavještenja o arbitraži, druga strana može obavjestiti o tome

- and
- (ii) Structure, including specification of isomers, where applicable, and the structure of the chemical class;
- (b) Persistence:
- (i) Evidence that the half-life of the chemical in water is greater than two months, or that its half-life in soil is greater than six months, or that its half-life in sediment is greater than six months; or
  - (ii) Evidence that the chemical is otherwise sufficiently persistent to justify its consideration within the scope of this Convention;
- (c) Bio-accumulation:
- (i) Evidence that the bio-concentration factor or bio-accumulation factor in aquatic species for the chemical is greater than 5,000 or, in the absence of such data, that the log K<sub>ow</sub> is greater than 5;
  - (ii) Evidence that a chemical presents other reasons for concern, such as high bio-accumulation in other species, high toxicity or ecotoxicity; or
  - (iii) Monitoring data in biota indicating that the bio-accumulation potential of the chemical is sufficient to justify its consideration within the scope of this Convention;
- (d) Potential for long-range environmental transport:
- (i) Measured levels of the chemical in locations distant from the sources of its release that are of potential concern;
  - (ii) Monitoring data showing that long-range environmental transport of the chemical, with the potential for transfer to a receiving environment, may have occurred via air, water or migratory species; or
  - (iii) Environmental fate properties and/or model results that demonstrate that the chemical has a potential for long-range environmental transport through air, water or migratory

Generalnog Sekretara Ujedinjenih nacija, koji će u tom slučaju imenovati arbitra u dodatnom roku od dva mjeseca.

2. Ukoliko Predsjednik vijeća ne bude imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja drugog arbitra, Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će na zahtjev bilo koje strane u sporu imenovati Predsjednika vijeća u dodatnom roku od dva mjeseca.

#### Član 4

Arbitražno vijeće će svoje odluke donositi na osnovu odredbi Konvencije i međunarodnog prava.

#### Član 5

Arbitražno vijeće će utvrditi pravila postupka, izuzev ukoliko se strane u sporu ne dogovore drugačije.

#### Član 6

Arbitražno vijeće može na zahtjev jedne od strana u sporu predložiti primjenu privremenih zaštitnih mjera.

#### Član 7

Strane u sporu su obavezne da pružaju pomoć u radu arbitražnom vijeću koristeći sva raspoloživa sredstva i da:

- (a) stave na raspolaganje sva relevantna dokumenta, informacije i ostala sredstva;
- (b) omogućće, kad se ukaže potreba, pozivanje svjedoka i vještaka i izvođenje dokaza.

#### Član 8

Strane u sporu i Arbitri imaju obavezu čuvanja povjerljivih informacija do kojih dođu u toku rada arbitražnog vijeća.

#### Član 9

Troškove rada arbitražnog vijeća snose obje strane u sporu podjednako, osim ako arbitražno vijeće zbog određenih okolnosti spora ne odluči drugačije. Arbitražno vijeće vodi evidenciju o svojim troškovima i dostavlja konačni obračun stranama u sporu.

#### Član 10

species, with the potential for transfer to a receiving environment in locations distant from the sources of its release. For a chemical that migrates significantly through the air, its half-life in air should be greater than two days; and

(e) Adverse effects:

- (i) Evidence of adverse effects to human health or to the environment that justifies consideration of the chemical within the scope of this Convention; or
- (ii) Toxicity or ecotoxicity data that indicate the potential for damage to human health or to the environment.

2. The proposing Party shall provide a statement of the reasons for concern including, where possible, a comparison of toxicity or ecotoxicity data with detected or predicted levels of a chemical resulting or anticipated from its long-range environmental transport, and a short statement indicating the need for global control.

3. The proposing Party shall, to the extent possible and taking into account its capabilities, provide additional information to support the review of the proposal referred to in paragraph 6 of Article 8. In developing such a proposal, a Party may draw on technical expertise from any source.

Annex E

INFORMATION REQUIREMENTS FOR  
THE RISK PROFILE

The purpose of the review is to evaluate whether the chemical is likely, as a result of its long-range environmental transport, to lead to significant adverse human health and/or environmental effects, such that global action is warranted. For this purpose, a risk profile shall be developed that further elaborates on, and evaluates, the information referred to in Annex D and includes, as far as possible, the following types of information:

(a) Sources, including as appropriate:

- (i) Production data, including quantity

Strana koja je zainteresovana za pravnu prirodu predmeta spora i koja može biti oštećena određenom odlukom može, uz saglasnost arbitražnog vijeća, učestvovati u sporu.

Član 11

Arbitražno vijeće može saslušati i razmatrati sve protivzahtjeve koji direktno proizilaze iz predmeta spora.

Član 12

Sve odluke kako o postupku, tako i o predmetu spora donose se većinom glasova članova vijeća.

Član 13

1. Ukoliko se jedna od strana u sporu ne pojavi pred Arbitražnim vijećem, ili ne bude u stanju da dokaže svoje tvrdnje, druga strana u postupku može zahtijevati od vijeća da nastavi sa radom i da donese odluku. Neodazivanje jedne strane u sporu ili njena nesposobnost da dokaže svoje tvrdnje ne predstavlja prepreku za vođenje postupka.

2. Konačna odluka se ne može donijeti prije nego što arbitražno vijeće utvrdi da je zahtjev pravno i činjenično osnovan.

Član 14

Arbitražno vijeće donosi konačnu odluku u roku od pet mjeseci od dana kad je potpuno konstituisano, osim ukoliko smatra da je neophodno da se navedeni rok produži za period ne duži od dodatnih pet mjeseci.

Član 15

Konačna odluka arbitražnog vijeća se odnosi na predmet spora i mora imati obrazloženje. Konačna odluka takođe sadrži i imena arbitara, kao i datum donošenja. Svaki član vijeća može dodati svoje izdvojeno i drugačije mišljenje u okviru konačne odluke.

Član 16

Arbitražna odluka je obavezujuća za strane u sporu.

- and location;
- (ii) Uses; and
- (iii) Releases, such as discharges, losses and emissions;

(b) Hazard assessment for the endpoint or endpoints of concern, including a consideration of toxicological interactions involving multiple chemicals;

(c) Environmental fate, including data and information on the chemical and physical properties of a chemical as well as its persistence and how they are linked to its environmental transport, transfer within and between environmental compartments, degradation and transformation to other chemicals. A determination of the bio-concentration factor or bio-accumulation factor, based on measured values, shall be available, except when monitoring data are judged to meet this need;

(d) Monitoring data;

(e) Exposure in local areas and, in particular, as a result of long-range environmental transport, and including information regarding bio-availability;

(f) National and international risk evaluations, assessments or profiles and labelling information and hazard classifications, as available; and

(g) Status of the chemical under international conventions.

#### Annex F INFORMATION ON SOCIO-ECONOMIC CONSIDERATIONS

An evaluation should be undertaken regarding possible control measures for chemicals under consideration for inclusion in this Convention, encompassing the full range of options, including management and elimination. For this purpose, relevant information should be provided relating to socioeconomic considerations associated with possible control measures to enable a decision to be taken by the Conference of the Parties. Such information should reflect

Tumačenje Konvencije na osnovu Arbitražne odluke je obavezujuće i za stranu koja je učestvovala u arbitražnom postupku na osnovu člana 10, u onom dijelu u kome se na nju odnosi. Ova odluka je bez prava na žalbu, osim ukoliko su se strane u sporu unaprijed sporazumjele o žalbenom postupku.

#### Član 17

Svaka polemika između onih na koje se konačna arbitražna odluka odnosi saglasno članu 16, a tiče se tumačenja ili načina izvršenja navedene odluke može se iznijeti pred arbitražno vijeće koje ju je donijelo.

#### Dio II: Postupak mirenja

Postupak mirenja za slučajeve iz stava 6 člana 18 Konvencije je sljedeći:

#### Član 1

1. Zahtjev strane u sporu za osnivanje mirovne komisije u skladu sa stavom 6 člana 18 mora se u pisanoj formi uputiti Sekretarijatu. Sekretarijat će o zahtjevu obavijestiti sve Potpisnice Konvencije.

2. Mirovna komisija će, ukoliko se strane ne dogovore drugačije biti sastavljena od tri člana, od kojih po jednog imenuje svaka zainteresovana strana, a trećeg sporazumno biraju već imenovani članovi.

#### Član 2

U slučaju da u sporu učestvuje više od dvije strane, strane u sporu koje imaju zajednički interes sporazumno imenuju njihove članove u mirovnu komisiju.

#### Član 3

Ukoliko se u roku od dva mjeseca po prijemu zahtjeva za osnivanje mirovne komisije od strane Sekretarijata ne izvrši imenovanje ni jednog člana u skladu sa članom 1 Generalni Sekretar Ujedinjenih nacija će na zahtjev jedne od strana izvršiti ova imenovanja u dodatnom roku od dva mjeseca.

due regard for the differing capabilities and conditions among the Parties and should include consideration of the following indicative list of items:

(a) Efficacy and efficiency of possible control measures in meeting risk reduction goals:

- (i) Technical feasibility; and
- (ii) Costs, including environmental and health costs;

(b) Alternatives (products and processes):

- (i) Technical feasibility;
- (ii) Costs, including environmental and health costs;

- (iii) Efficacy;
- (iv) Risk;
- (v) Availability; and
- (vi) Accessibility;

(c) Positive and/or negative impacts on society of implementing possible control measures:

- (i) Health, including public, environmental and occupational health;
- (ii) Agriculture, including aquaculture and forestry;
- (iii) Biota (biodiversity);
- (iv) Economic aspects;
- (v) Movement towards sustainable development; and
- (vi) Social costs;

(d) Waste and disposal implications (in particular, obsolete stocks of pesticides and clean-up of contaminated sites):

- (i) Technical feasibility; and
- (ii) Cost;

(e) Access to information and public education;

(f) Status of control and monitoring capacity; and

(g) Any national or regional control actions taken, including information on alternatives, and other relevant risk management information.

#### Član 4

Ukoliko Predsjednik mirovne komisije ne bude izabran u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog člana, Generalni Sekretar Ujedinjenih nacija će na prijedlog strane u sporu, imenovati Predsjednika u dodatnom roku od dva mjeseca.

#### Član 5

1. Mirovna komisija utvrđuje pravila postupka, ukoliko se strane u sporu ne dogovore drugačije.

2. Strane u sporu i članovi komisije su u obavezi da štite povjerljive informacije do kojih dođu u toku postupka.

#### Član 6

Mirovna komisija donosi svoje odluke većinom glasova.

#### Član 7

Mirovna komisija dostavlja Izveštaj sa preporukama za rješavanje spora u roku od dvanaest meseci od osnivanja, koji strane u sporu dobronamjerno razmatraju.

#### Član 8

Mirovna komisija raspravlja i o eventualnim sporovima u pogledu sopstvene nadležnosti.

#### Član 9

Troškove rada Mirovne komisije snosiće strane u sporu, u udjelima koje one dogovore. Komisija vodi evidenciju svih troškova i dostavlja konačni obračun stranama u sporu.

Annex G  
ARBITRATION AND CONCILIATION  
PROCEDURES  
FOR SETTLEMENT OF DISPUTES

(Decision SC-1/2 of the Conference of the Parties)

#### Part I: Arbitration procedure

The arbitration procedure for purposes of paragraph 2 (a) of Article 18 of the Convention shall be as follows:

##### Article 1

1. A Party may initiate recourse to arbitration in accordance with Article 18 of the Convention by written notification addressed to the other party to the dispute. The notification shall be accompanied by a statement of the claim, together with any supporting documents, and state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of the Convention the interpretation or application of which are at issue.
2. The claimant party shall notify the Secretariat that the parties are referring a dispute to arbitration pursuant to Article 18. The notification shall be accompanied by the written notification of the claimant party, the statement of claim and the supporting documents referred to in paragraph 1 above. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties.

##### Article 2

1. If a dispute is referred to arbitration in accordance with Article 1 above, an arbitral tribunal shall be established. It shall consist of three members.
2. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the President of the tribunal. The President of the tribunal shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of those parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
3. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall

appoint one arbitrator jointly by agreement.

4. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

5. If the parties do not agree on the subject-matter of the dispute before the President of the arbitral tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject-matter.

### Article 3

1. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the date on which the respondent party receives the notification of the arbitration, the other party may inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make the designation within a further two-month period.

2. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the date of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

### Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of the Convention and international law.

### Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

### Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, indicate essential interim measures of protection.

### Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(a) Provide it with all relevant documents,

information and facilities; and  
(b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

#### Article 8

The parties and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

#### Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

#### Article 10

A party that has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute which may be affected by the decision in the case may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

#### Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

#### Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

#### Article 13

1. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.

2. Before rendering its final decision,



the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

#### Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five more months.

#### Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

#### Article 16

The award shall be binding on the parties to the dispute. The interpretation of the Convention given by the award shall also be binding upon a Party intervening under Article 10 above insofar as it relates to matters in respect of which that Party intervened. The award shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

#### Article 17

Any controversy which may arise between those bound by the final decision in accordance with Article 16 above, as regards the interpretation or manner of implementation of that decision, may be submitted by any of them for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

#### Part II: Conciliation procedure

The conciliation procedure for purposes of paragraph 6 of Article 18 of the Convention shall be as follows:

#### Article 1

1. A request by a party to a dispute to establish a conciliation commission in consequence of paragraph 6 of Article 18 shall be addressed in writing to the Secretariat. The Secretariat shall forthwith inform all Parties to the Convention accordingly.

2. The conciliation commission shall, unless the parties otherwise agree, be composed of three members, one appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.

#### Article 2

In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement.

#### Article 3

If any appointments by the parties are not made within two months of the date of receipt by the Secretariat of the written request referred to in Article 1, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by a party, make those appointments within a further two-month period.

#### Article 4

If the President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the second member of the commission being appointed, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by a party, designate the President within a further two-month period.

#### Article 5

1. The conciliation commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, determine its own rules of procedure.

2. The parties and members of the commission are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the

proceedings of the commission.

Article 6

The conciliation commission shall take its decisions by a majority vote of its members.

Article 7

The conciliation commission shall render a report with recommendations for resolution of the dispute within twelve months of being established, which the parties shall consider in good faith.

Article 8

Any disagreement as to whether the conciliation commission has competence to consider a matter referred to it shall be decided by the commission.

Article 9

The costs of the commission shall be borne by the parties to the dispute in shares agreed by them. The commission shall keep the record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

**Član 3**

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

**Član 4**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori”.

SU-SK Broj 01-898/5  
Podgorica, 16. decembra 2010. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 24. SAZIVA

PREDŠEDNIK

Ranko Krivokapić